

KANTAR EMOR

Tuuleparkide meelsusuuring Kihnu ja Ruhnu vallas

Oktoober 2023

Sisukord

Uuringu eesmärk ja läbiviimine	3
Kihnu ja Ruhnu uuringu tulemused	4
Üle-eestilise uuringu tulemused	32
Lisad	46

Uuringu eesmärk ja läbiviimine

Utilitas Wind kavandab Liivi lahte meretuuleparki. Sellega seoses viiakse läbi keskkonnamõjude hindamine, mille üheks osaks on **Kihnu ja Ruhnu püsielanike ning külastajate meelsuse kaardistamine meretuuleparkide suhtes**.

Vastajate kontaktandmete saamiseks pöörduiti Rahvastikuregistri poole, kust paluti kõigi Kihnu ja Ruhnu vallas registreeritud elukohaga täisealiste isikute e-maili ja telefoninumbrit. Lisaks küsiti nende täisealiste isikute kontaktandmeid, kelle lisa-aadressiks rahvastikuregistris on märgitud Kihnu või Ruhnu vald.

Uuring viidi läbi kombineeritud meetodil **veebi ja telefoni teel vahemikus 1.–18. september 2023**. Kokku saadi vastused **269 inimeselt** (186 Kihnu ja 83 Ruhnu täisealist elanikku), kellest 60 (22%) vastas uuringule telefoni teel. Keskmiselt kulus uuringule vastamiseks veidi vähem kui 8 minutit.

2023. a seisuga on rahvastikuregistri kohaselt Kihnus 691 ja Ruhnus 157 registreeritud täisealist elanikku. Seega vastas uuringule 27% Kihnu valla ja 53% Ruhnu valla elanikest. Uuringule vastasid nii Kihnu ja Ruhnu püsielanikud kui ka seal hooajaliselt elavad inimesed. Vastajate hulgas oli 123 Kihnu ja 53 Ruhnu püsielanikku. Seega Kihnu püsielanike esindatus oli 18% ja Ruhnu püsielanikel 34%. Kui vastuste tõlgendamisel ei ole vaja välja tuua püsielanike ja suvesaarlaste arvamuste erinevust, on vastajatele viidatud ülevaatlikkuse huvides koondnimetajaga kui vastavalt Kihnu või Ruhnu elanikud.

Üldised tulemused on välja toodud kahe sihtgrupi – Kihnu ja Ruhnu elanike/suvesaarlaste – lõikes. Lisaks on välja toodud vastuste jagunemine sotsiaaldemograafilistes lõigetes. Siis on vaadatud kahe saare tulemusi koos (nt Kihnu ja Ruhnu mehed vs Kihnu ja Ruhnu naised), sest vastasel juhul oleks võrreldavates alagruppides liiga vähe vastuseid järeluste tegemiseks.

Mõned küsimused kohaliku kasu tasu ja kultuuriruumi säilimise kohta esitati vaid Kihnu elanikele. Vastavad leheküljed on üleval paremas nurgas tähistatud märkega Kihnu elanikud.

Lisaks Kihnu ja Ruhnu elanike uuringule kaardistati üldiselt ka **üle-eestiline suhtumine tuuleparkide rajamisse ning hinnang sellele, kuidas mõjutab meretuulepark turismisihtkoha atraktiivsust**. Antud küsimuste vastused on välja toodud eraldi peatükis (vt Üle-eestilise uuringu tulemused). See uuring viidi läbi veebi teel vahemikus 10.–17. oktoober ja sellele vastas 1130 inimest vanuses 18–84.

Kihnu ja Ruhnu uuringu tulemused

Kokkuvõte Kihnu ja Ruhnu tulemustest (1/2)

Uuringule vastas 186 Kihnu ja 83 Ruhnu valla püsielanikku ning „suvesaarlast“. Valimi struktuur oli mõlema valla puhul sarnane: 2/3 vastajatest moodustasid püsielanikud ja pisut alla 1/3 suvesaarlased.

Enam kui kolmandikul Kihnu ja Ruhnu elanikest või suvesaarlasedest on olnud kokkupuude tuulegeneraatoritega. Ruhnu elanikest omab tuulikutega kokkupuudet 2/3, Kihnu elanikest aga vähem kui 1/3. Valdavalt seisneb kokkupuude tuulikutega selles, et inimene on sattunud piirkonda, kus on tuulikud.

38% vastajatest suhtub meretuuleparkide rajamisse (pigem) positiivselt, 22% neutraalselt ja 40% (pigem) negatiivselt. Seega on koonddulemustes positiivselt ja negatiivselt suhtujate osakaal suhteliselt sarnane. **Kihnu elanikud suhtuvad tuuleparkide rajamisse toetavamalt:** positiivselt või pigem positiivselt suhtuvaid inimesi on seal 41%, negatiivselt või pigem negatiivselt suhtujaid 38%. Ruhnus on vastavad näitajad 33% ja 46%. Mõlema valla puhul on ligi veerand elanikest (22%) neutraalsel seisukohal. **Kohalikud elanikud on tuuleparkide suhtes keskmisest negatiivsemalt meelestatud**, suvesaarlased seevastu üle keskmise toetavad.

Kihnu ja Ruhnu elanikud peavad ennast rajatava Saare-Liivi meretuulepargi teemal üsna teadlikuks: 63% vastanutest peab end pigem või väga teadlikuks. Ruhnus on oluliselt rohkem inimesi, kes ei ole enda sõnul üldse teadlikud rajatavast Saare-Liivi meretuulepargist (16% vs Kihnus 5%). Samas sooviks ikkagi 61% Kihnu ja Ruhnu elanikest saada rajatava meretuulepargi kohta veel rohkem informatsiooni.

Kõige **olulisemaks meretuuleparkidega kaasnevaks positiivseks mõjuks peetakse majanduslikku tulu vallale.** Nii arvab 44% vastajatest. Kihnu elanikud on optimistlikuma suhtumisega kui Ruhnu elanikud. Eriti tuleb see esile majandusliku tulu küsimuses: enam kui pooled Kihnu elanikud usuvad, et meretuulepark on vallale majanduslikult kasulik.

Kõige olulisemaks meretuuleparkidega kaasnevaks **negatiivseks mõjuks peetakse mõju merekeskkonnale ja linnustikule.** Sellisel arvamusel on 72% Kihnu ja Ruhnu elanikest. Oluliseks negatiivseks mõjuks on elanike hinnangul ka **kalavarude vähenemine** ning kalandusega seonduvad kitsendused (nii arvab 67%). **Müra / vibratsiooni ning keskkonnamõjusid, mis tulevad esile tuulepargi eluea lõppedes,** pelgab ligi 40% vastanutest.

Kokkuvõte Kihnu ja Ruhnu tulemustest (2/2)

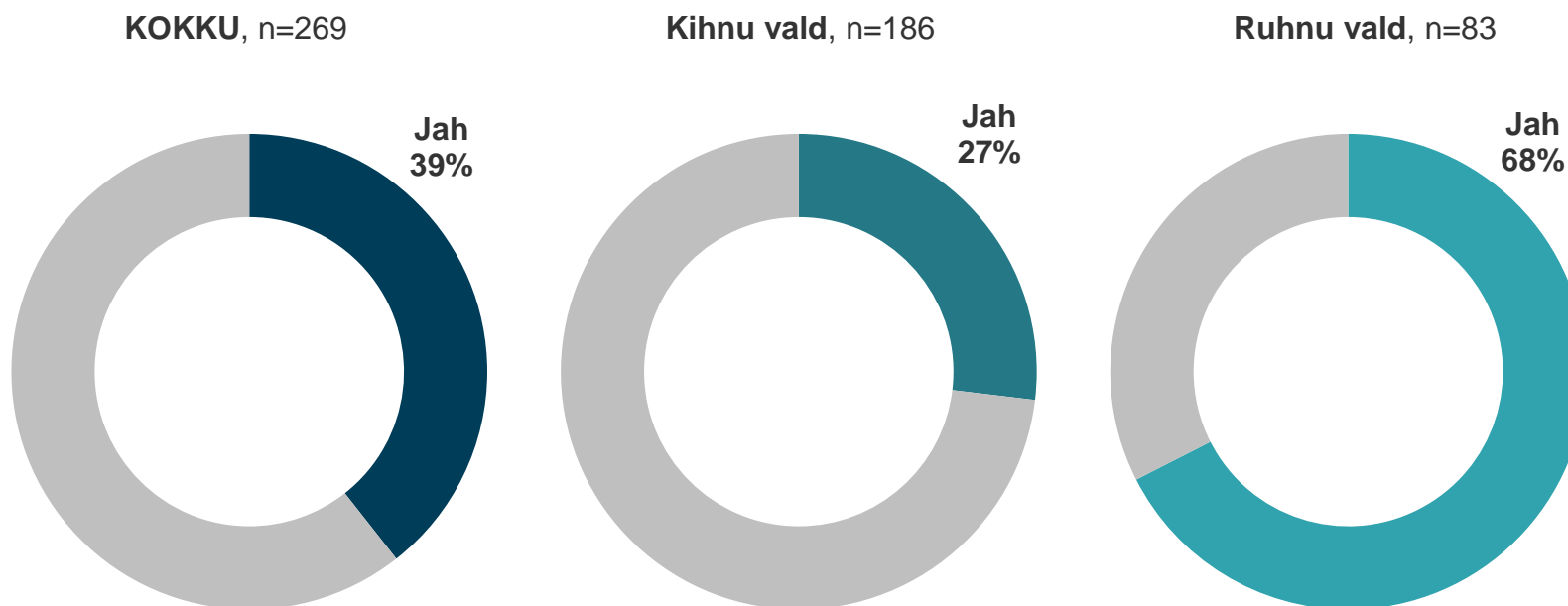
2/3 Kihnu püsielanikest ja saarel hooajaliselt viibivatest inimestest on teadlikud, et meretuulepargi rajamisega kaasneb vallale seadusega ette nähtud kohaliku kasu tasu.

Vastajate hulgas **pole väga ühtset nägemust, kuidas võiks meretuulepark mõjutada Kihnu valda kui elukeskkonda** ning kohaliku kultuuriruumi säilimist. Selles suhtes on arvamus ühtne, et üldiselt ei usuta, et meretuulepark Kihnu valda oluliselt püsielanikke juurde tooks. Samas on võrdselt neid, kelle hinnangul elanikkond kas väheneb või pisut suureneb (kummalgi arvamusel ligi 20%). 42% Kihnu vastajatest aga arvab, et meretuulepark ei mõjuta oluliselt Kihnu atraktiivsust elukeskkonnana ega avalda mõju püsielanike arvule. Iga viies elanik ei oska antud küsimusele vastata. Vanusegruppide lõikes on kõige pessimistlikumad üle 65 aastased, kes pelgavad püsielanikkonna kahanemist.

Kihnu elanikel **puudub selge seisukoht ka selles osas, kuidas võiks meretuulepark mõjutada Kihnu kultuuriruumi säilimist**. Positiivset mõju pigem ei oodata, kuid negatiivse mõju ja mõju puudumise osas on arvamused sarnased. Lisaks ei oska ligi kolmandik vastajatest antud küsimuses seisukohta võtta.

Ruhnu elanikel on olnud oluliselt rohkem kokkupuudet tuulikutega kui kihnlastel

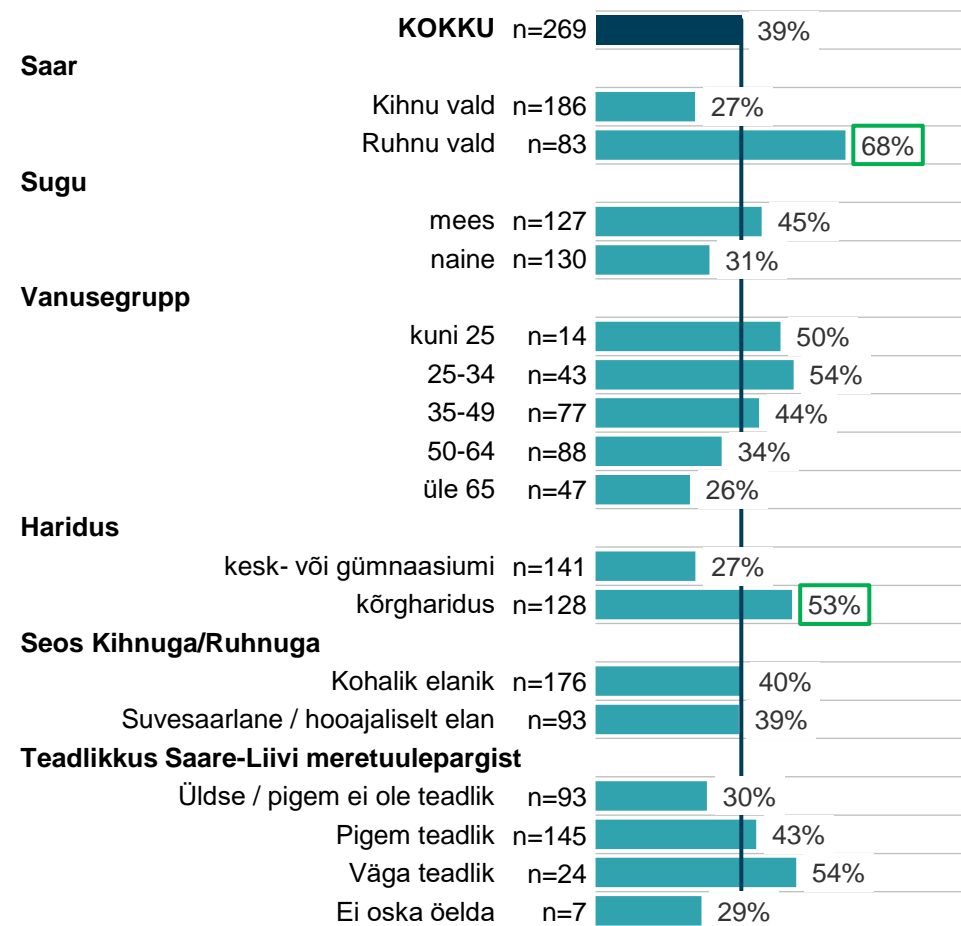
Kas Teil on olnud kokkupuudet tuulikutega (tuulegeneraatoritega)?

- Enam kui kolmandikul Kihnu ja Ruhnu elanikest või suvesaarllastest on olnud kokkupuude tuulegeneraatoritega.
- **Vastused erinevad oluliselt saarte lõikes:** kui Ruhnu elanikest omab 2/3 kokkupuudet tuulikutega, siis Kihnu elanikest vähem kui 1/3.

Kokkupuude tuulikutega: sotsiaaldemograafilised lõiked

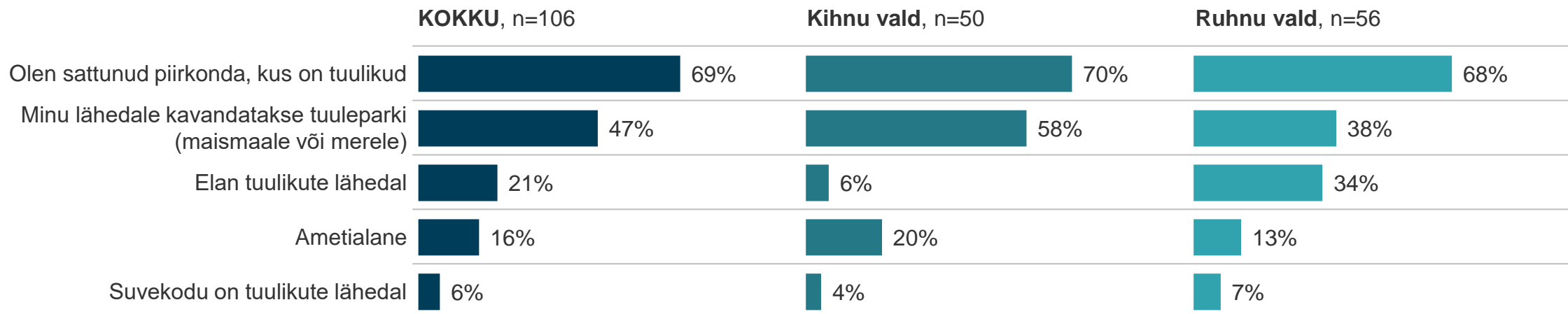
Kas Teil on olnud kokkupuudet tuulikutega (tuulegeneraatoritega)?

2/3 elanikest on sattunud piirkonda, kus on tuulikud

Milline on olnud kokkupuude tuulikutega (tuulegeneraatoritega)?

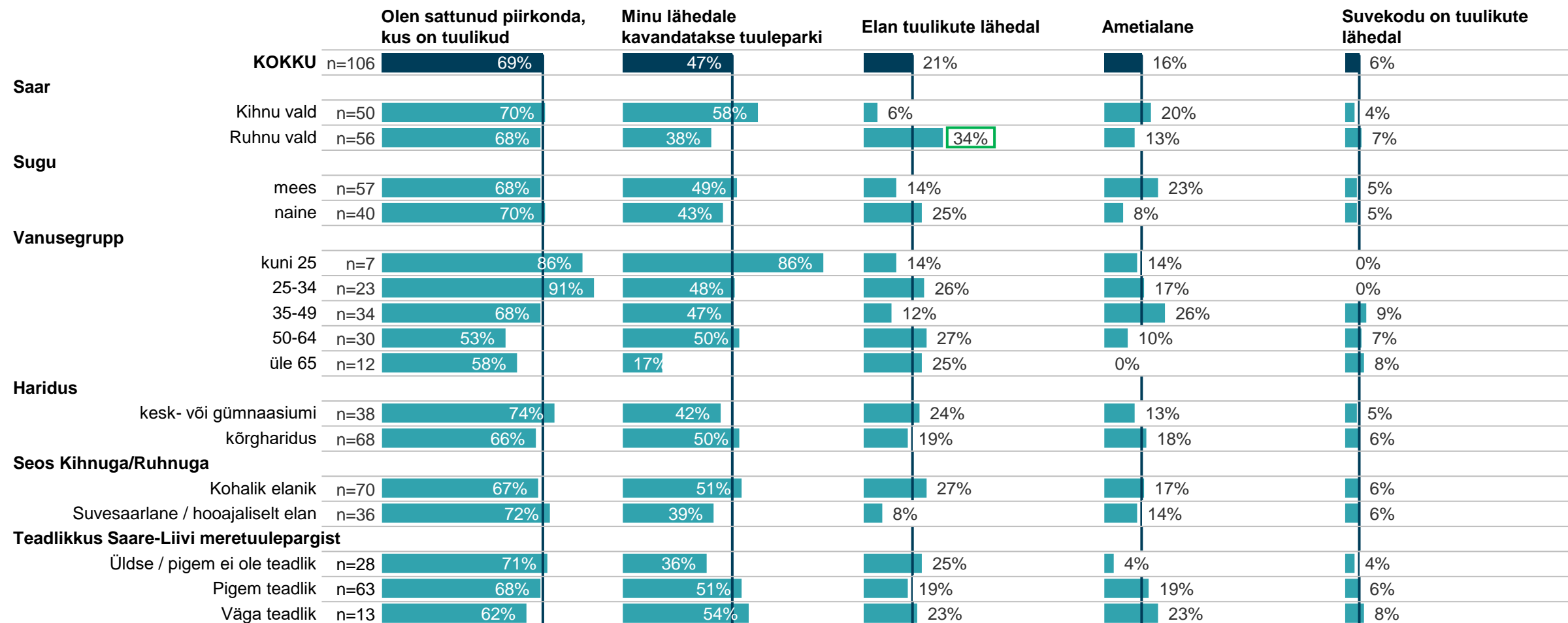
Vastavad ainult need, kellel on kokkupuude tuulikutega

- Valdavalt seisneb kokkupuude tuulikutega selles, et inimene on sattunud piirkonda, kus on tuulikud.
- Ligi pooled vastajatest ütlevad, et nende lähedale kavandatakse tuuleparki. Selliseid elanikke on oluliselt rohkem Kihnus kui Ruhnus (vastavalt 58% vs 38%).
- Ruhnus seevastu on märksa enam inimesi, kes juba elavad tuulikute lähedal (34% vs 6% Kihnus).

Kokkupuude tuulikutega: sotsiaaldemograafilised lõiked

Milline on olnud kokkupuude tuulikutega (tuulegeneraatoritega)?

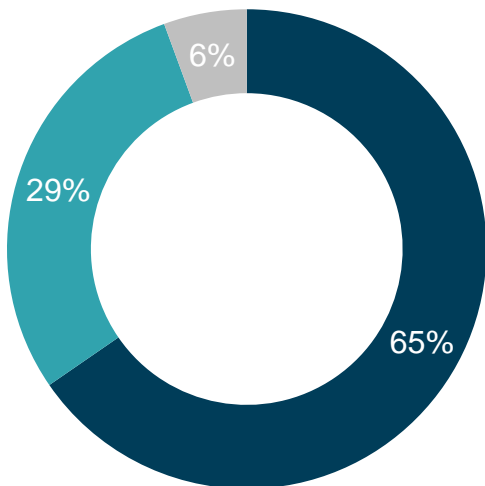

2/3 uuringule vastanutest on püsielanikud, vähem kui 1/3 suvesaarlased

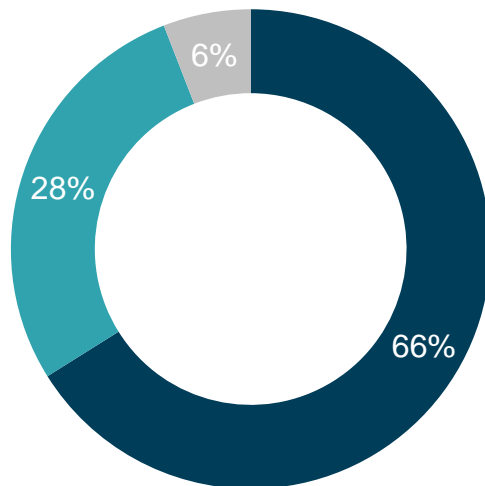
Milline on Teie seos Kihnuga/Ruhnuga?

- Kohalik elanik
- Suvesaarlane / hooajaliselt elan Kihnus/Ruhnus
- Muu

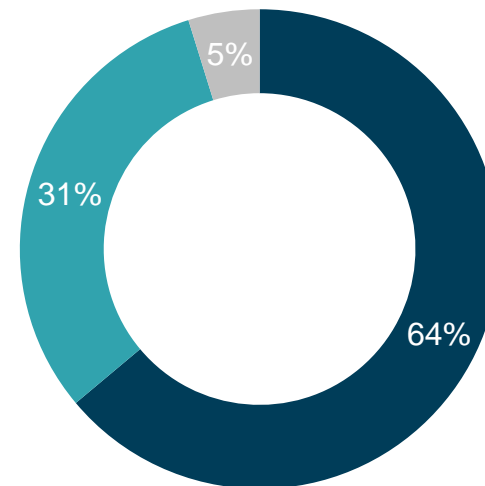
KOKKU, n=269

Kihnu vald, n=186

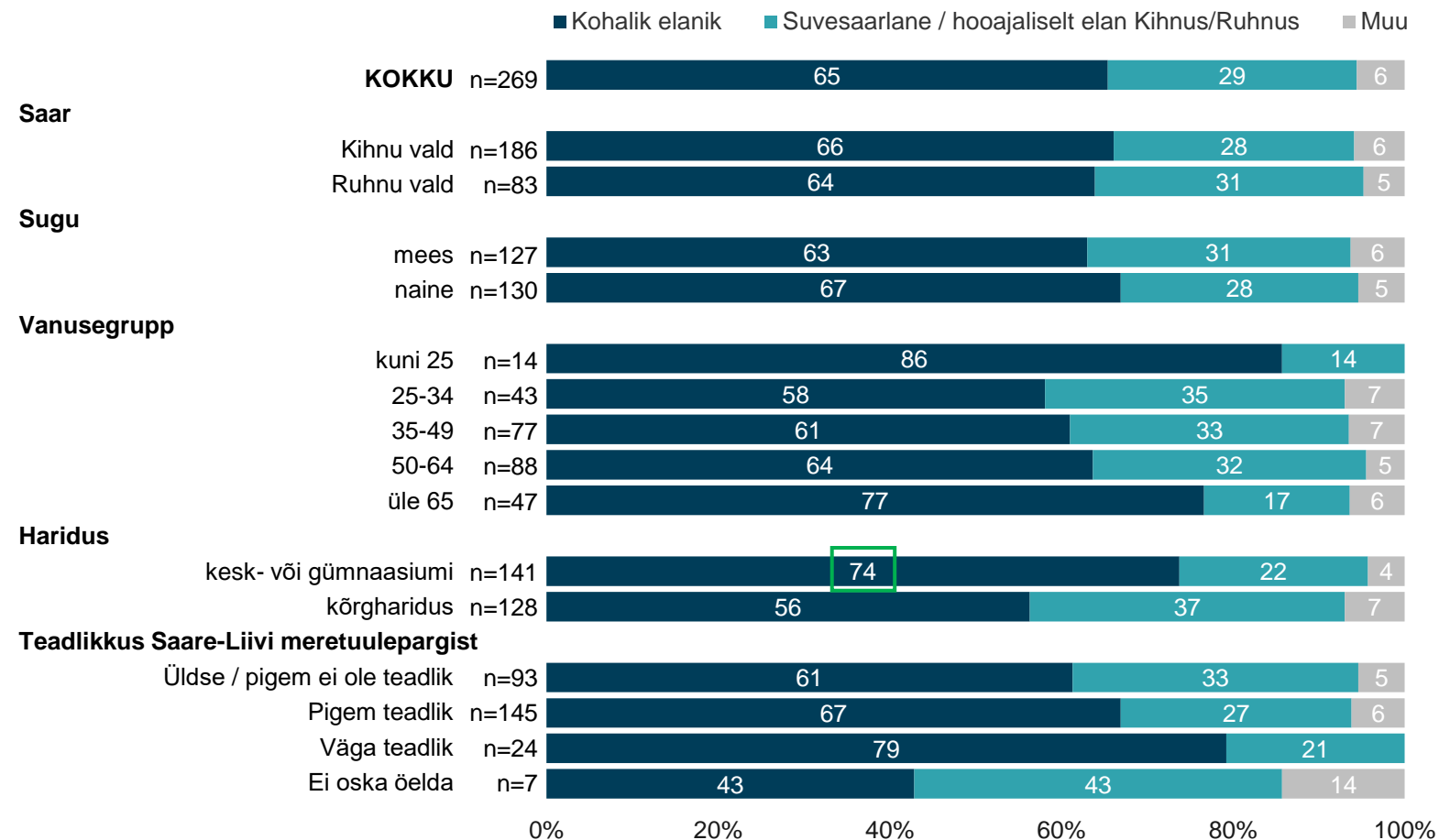
Ruhnus vald, n=83

- **Mõlema saare puhul oli uuringu valimi struktuur sarnane:** vastajatest 2/3 moodustasid püsielanikud ja pisut alla 1/3 suvesaarlased. „Muu“ variandi all kirjeldati enamasti olukordi, kus vastaja on saarelt pärit ja käib seal tihti vanematel/sugulastel/lastel külas. Mõned vastajad olid endised saareelanikud

Seos Kihnu/Ruhnuga: sotsiaaldemograafilised lõiked

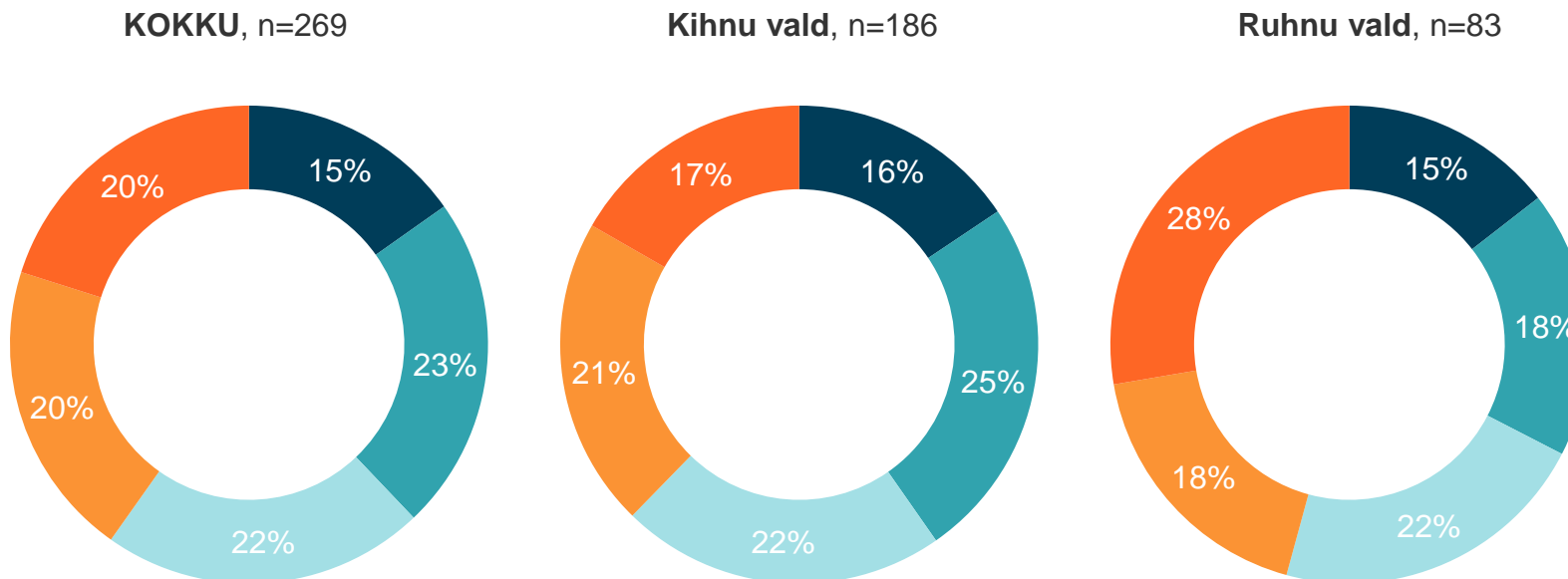
Milline on Teie seos Kihnuga/Ruhnuga?

Tuuleparkidesse positiivselt ja negatiivselt suhtuvaid inimesi on suhteliselt võrdset

Kuidas Te suhtute meretuuleparkide rajamise üldiselt?

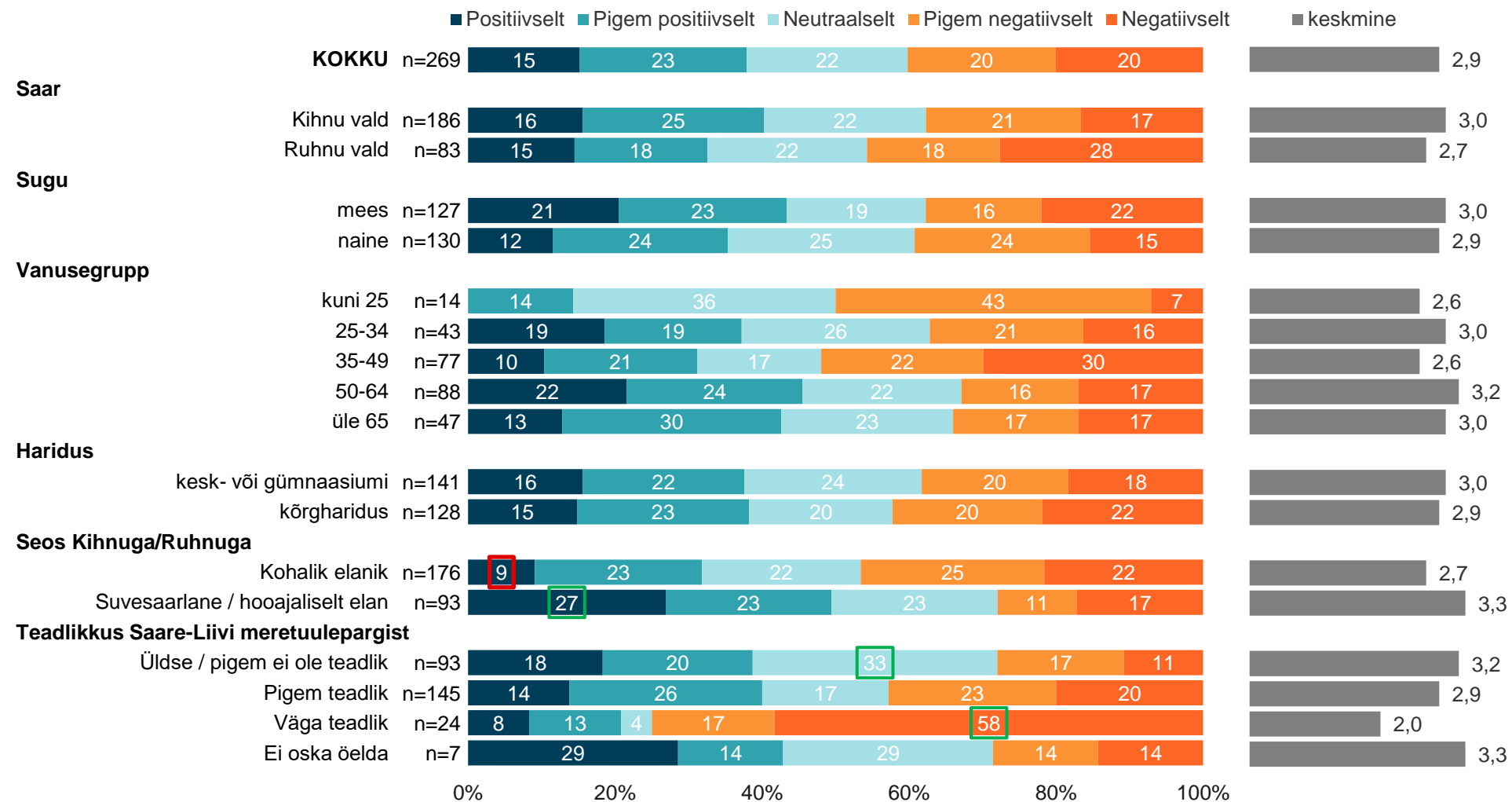
- Positiivselt
- Pigem positiivselt
- Neutraalselt
- Pigem negatiivselt
- Negatiivselt

- Vaadates koondtulemusi kahe valla lõikes, ilmneb, et 38% vastajatest suhtub meretuuleparkide rajamise (pigem) positiivselt, 22% neutraalselt ja 40% (pigem) negatiivselt. Seega on **positiivselt ja negatiivselt suhtujate osakaal suhteliselt sarnane**.
- **Kihnu elanikud suhtuvad tuuleparkide rajamise toetavamalt**: positiivselt või pigem positiivselt suhtuvaid inimesi on seal 41%, negatiivselt või pigem negatiivselt suhtujaid 38%. Ruhnus on vastavad näitajad 33% ja 46%. Mõlema valla puhul on ligi veerand elanikest (22%) neutraalsel seisukohal.
- **Kohalikud elanikud on tuuleparkide suhtes keskmisest negatiivsemalt meelestatud, suvesaarlased seevastu üle keskmise toetavad**.
- Need, kes ei ole Saare-Liivi meretuulepargi rajamisest teadlikud, on keskmisest sagedamini neutraalsel seisukohal ega kaldu tuuleparke pooldama või neisse negatiivselt suhtuma. Enda hinnangul väga teadlikud inimesed seevastu kalduvad olema negatiivselt meelestatud. Seejuures tuleb märkida, et väga teadlike inimeste osakaal on suhteliselt väike (24 inimest), seega on veapiirid suured (95%-lisel usaldusnivool +/-20%).

Suhtumine tuuleparkide rajamisse: sotsiaaldemograafilised lõiked

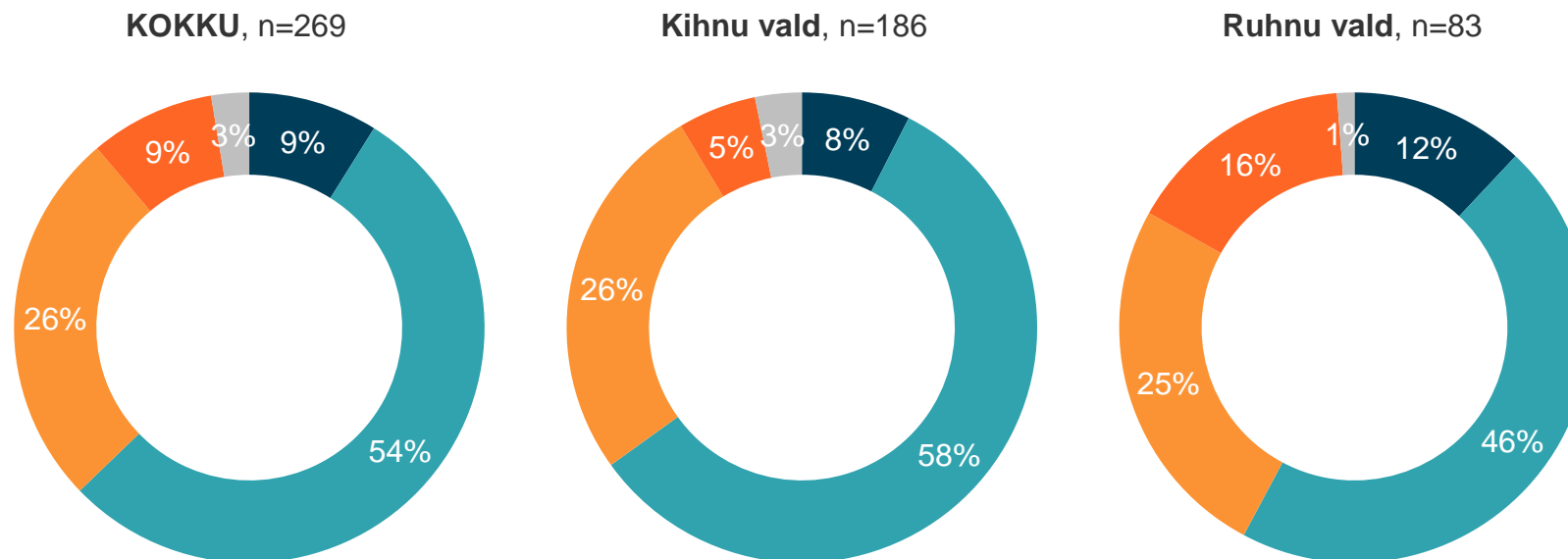
Kuidas Te suhtute meretuuleparkide rajamisse üldiselt?

63% Kihnu ja Ruhnu elanikest on pigem või väga teadlikud Saare-Liivi meretuulepargist

Palun hinnake oma teadlikkust Liivi lahte rajatavast Saare-Liivi meretuulepargist?

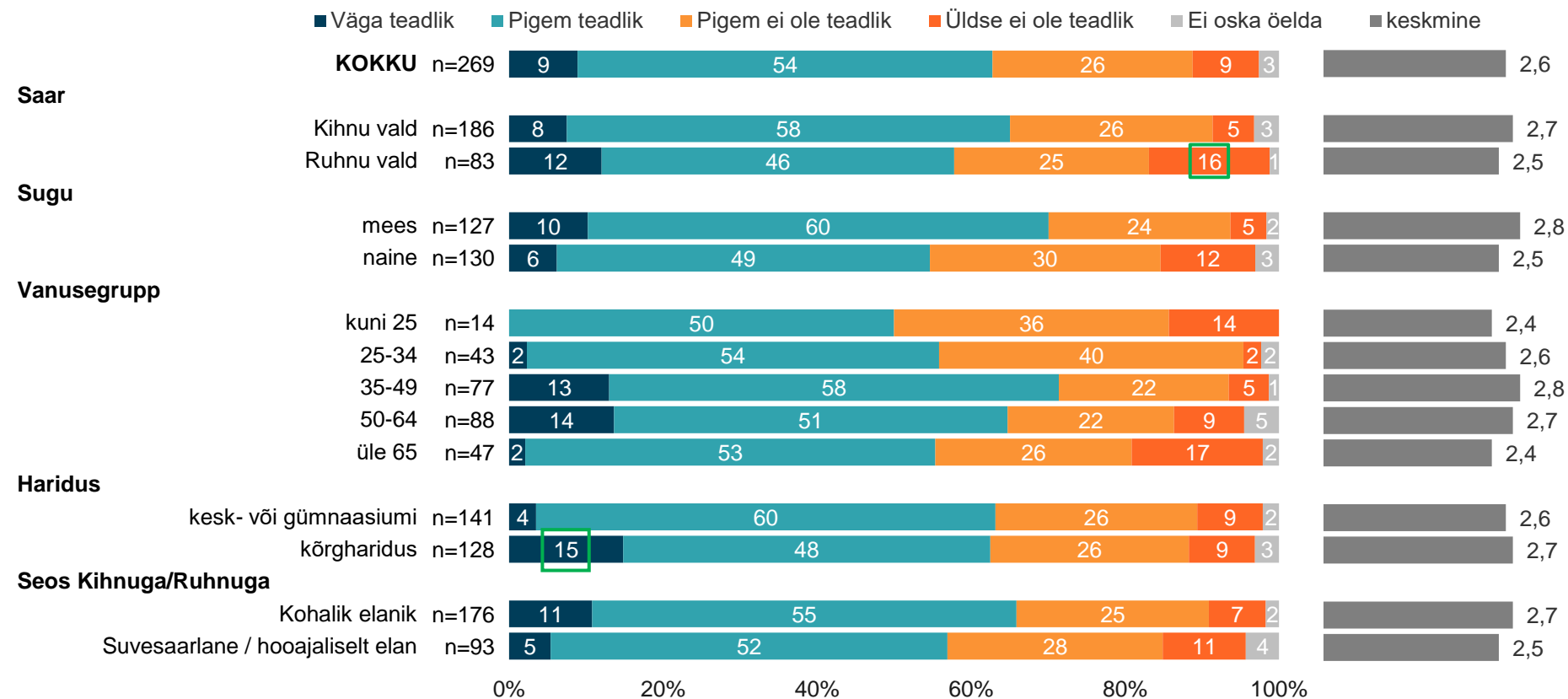
- Väga teadlik
- Pigem teadlik
- Pigem ei ole teadlik
- Üldse ei ole teadlik
- Ei oska öelda

- Kihnu ja Ruhnu elanikud hindavad oma teadmisi rajatava Saare-Liivi meretuulepargi teemal üsnagi kõrgelt: **veidi enam kui pooled uuringus osalenutest peavad ennast antud teemal pigem teadlikuks**. Koondtulemustes on väga teadlikke ja üldse mitte teadlikke inimesi sama palju. Veerand vastajatest leiavad, et nad pigem ei ole rajatavast tuulepargist teadlikud. Seega on 63% vastajatest enda sõnul (pigem) teadlikud ning 35% ei ole teadlikud.
- Saarte võrdluses ilmneb, et **Ruhnus on oluliselt rohkem inimesi, kes ei ole enda sõnul üldse teadlikud rajatavast Saare-Liivi meretuulepargist (16%)**. Võrdluseks, Kihnus on selliseid inimesi vaid 5%.

Teadlikkus: sotsiaaldemograafilised lõiked

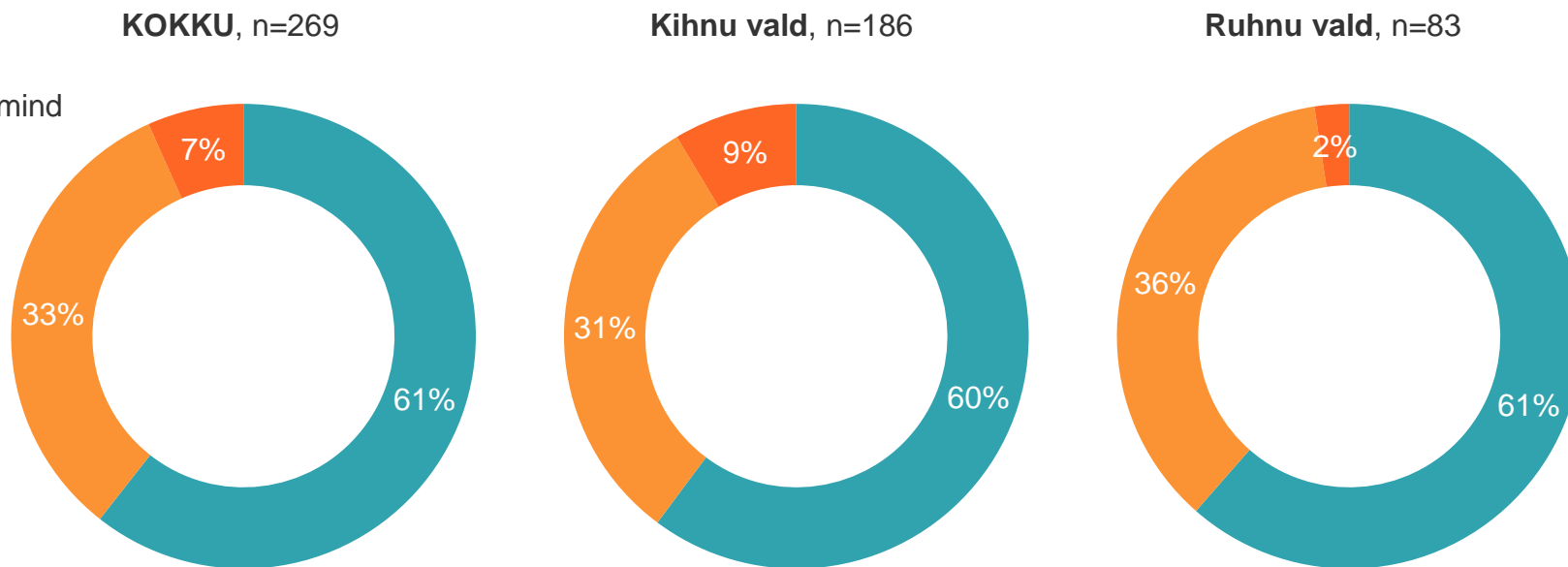
Palun hinnake oma teadlikkust Liivi lahte rajatavast Saare-Liivi meretuulepargist?

61% Kihnu ja Ruhnu elanikest sooviks rohkem teavet Saare-Liivi tuulepargi kohta

Kas Te soovite rohkem teavet rajatava Saare-Liivi meretuulepargi kohta?

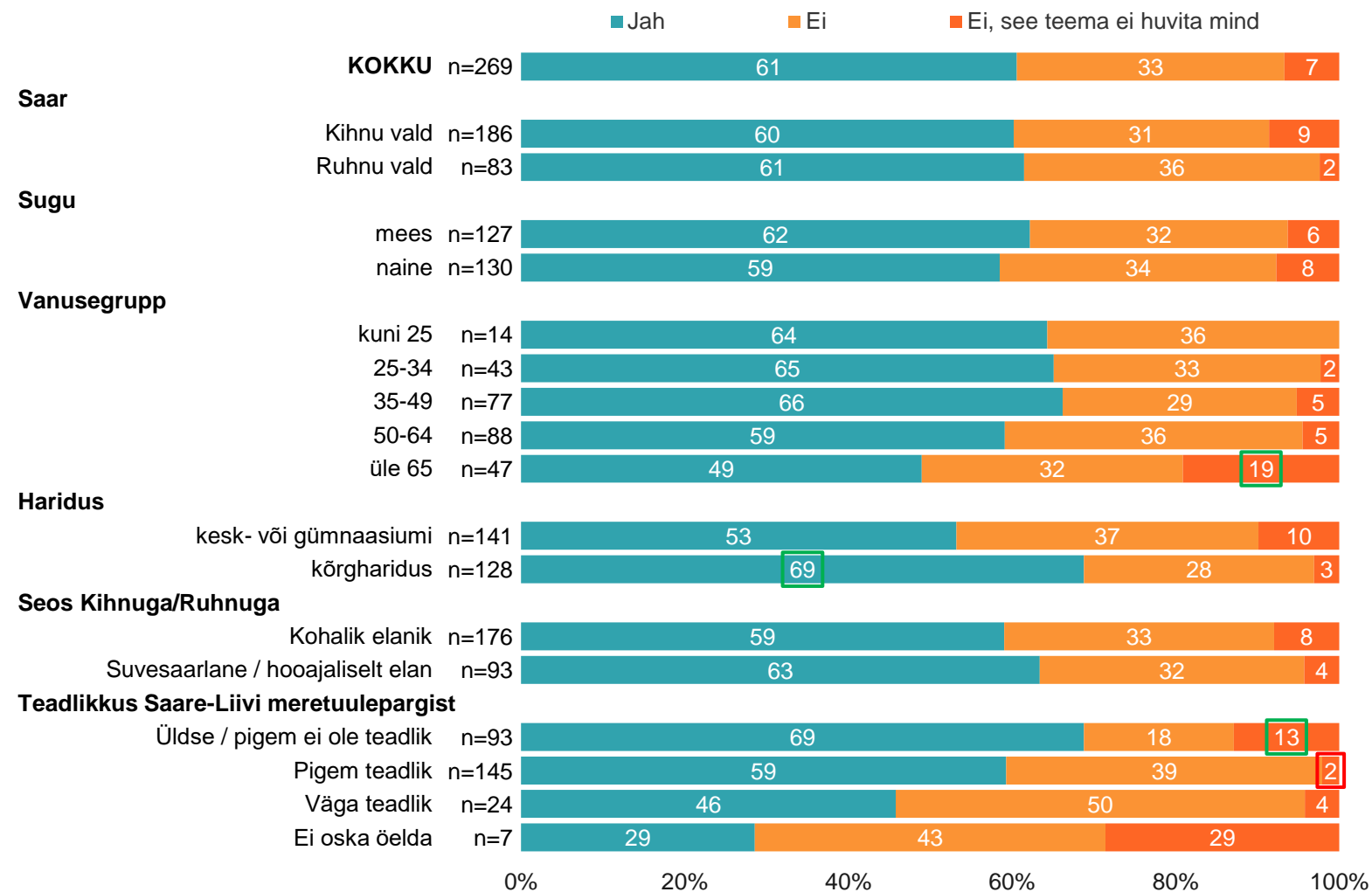
- Jah
- Ei
- Ei, see teema ei huvita mind

- **61% Kihnu ja Ruhnu elanikest sooviks rajatava Saare-Liivi meretuulepargi kohta rohkem informatsiooni.** See näitaja on saarte võrdluses sama. Seega on ka teemast mittehuvitatud inimeste osakaal Kihnus ja Ruhnus võrdne, küll aga **on Kihnus rohkem neid, kes ei soovi teema kohta rohkem infot, sest ütlevad otse, et see ei huvita neid.** Nii arvab 9% ehk umbes iga kümnes Kihnu elanik või seal hooajaliselt peatuv inimene. Ruhnus on neid, keda teema ei huvita, vaid 2%.
- Üle 65 aastaste elanike seas on keskmisest enam neid, kes ütlevad, et rajatava tuulepargi teema neid ei huvita. Samuti on vähem teadlike saareelanike hulgas rohkem neid, keda tuulepargi temaatika ei huvita.

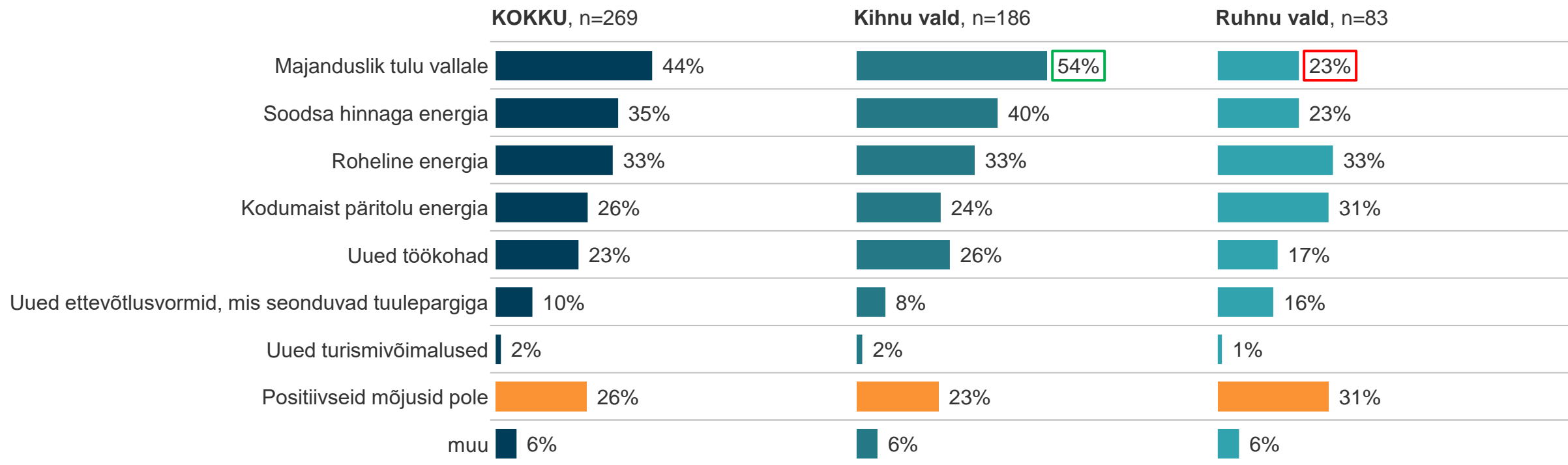
Soov saada rohkem teavet: sotsiaaldemograafilised lõiked

Kas Te soovite rohkem teavet rajatava Saare-Liivi meretuulepargi kohta?

Olulisemaks meretuuleparkidega kaasnevaks positiivseks mõjuks peetakse majanduslikku tulu vallale

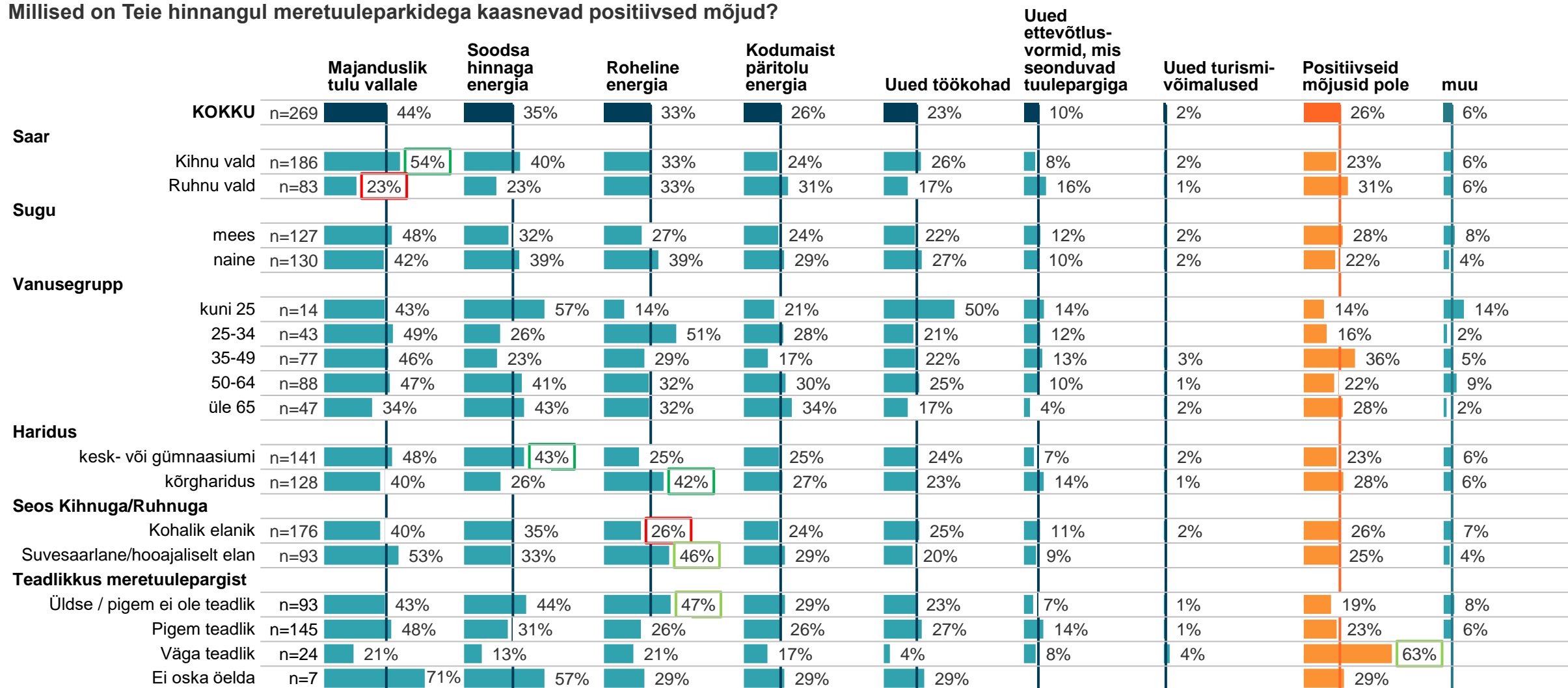
Millised on Teie hinnangul meretuuleparkidega kaasnevad positiivsed mõjud?

- Kõige olulisemaks meretuuleparkidega kaasnevaks positiivseks mõjuks peetakse **majanduslikku tulu vallale**. Nii arvab 44% vastajatest.
- **Umbes veerand Kihnu ja Ruhnu elanikest usub, et meretuuleparkidega ei kaasne ühtegi positiivset mõju**. Ilmneb, et ennast meretuuleparkidest väga teadlikuks pidavate inimeste seas on keskmisest oluliselt enam neid, kes arvavad, et meretuuleparkidega ei kaasne ühtegi positiivset mõju: nii arvab 63% väga teadlikest elanikest (vs keskmine 26%). Seejuures tuleb arvestada väga teadlike elanike väga väikese arvu ja seetõttu suurte veapiiridega.
- Jällegi ilmneb, et Kihnu elanikud on optimistlikuma suhtumisega kui Ruhnu elanikud. Eriti tuleb see esile majandusliku tulu küsimuses: enam kui pooled Kihnu elanikud usuvad, et meretuulepark on vallale majanduslikult kasulik. Kihnus on pisut enam ka neid, kes arvavad, et meretuulepark toob kaasa soodsa hinnaga energia.

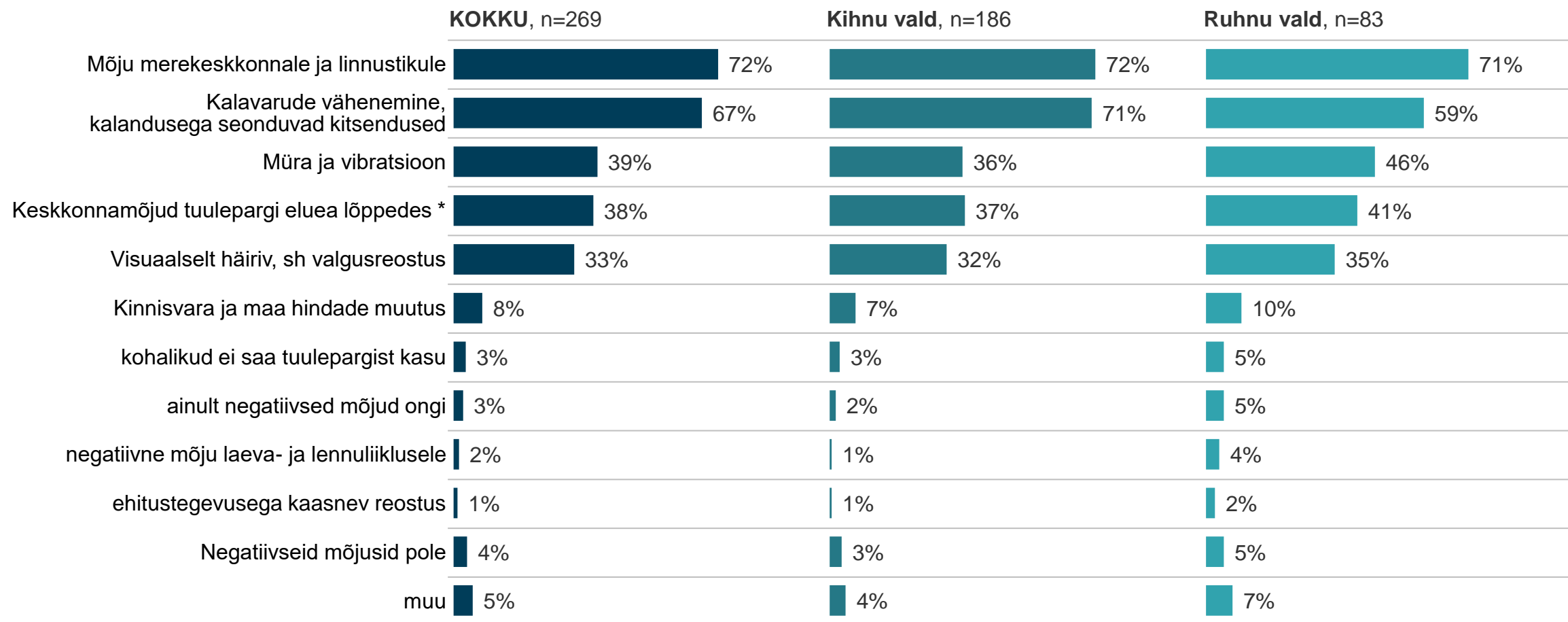
Positiivsed mõjud: sotsiaaldemograafilised lõiked

Millised on Teie hinnangul meretuuleparkidega kaasnevad positiivsed mõjud?

Olulisemad negatiivsed mõjud seonduvad merekeskkonna, lindude ja kaladega

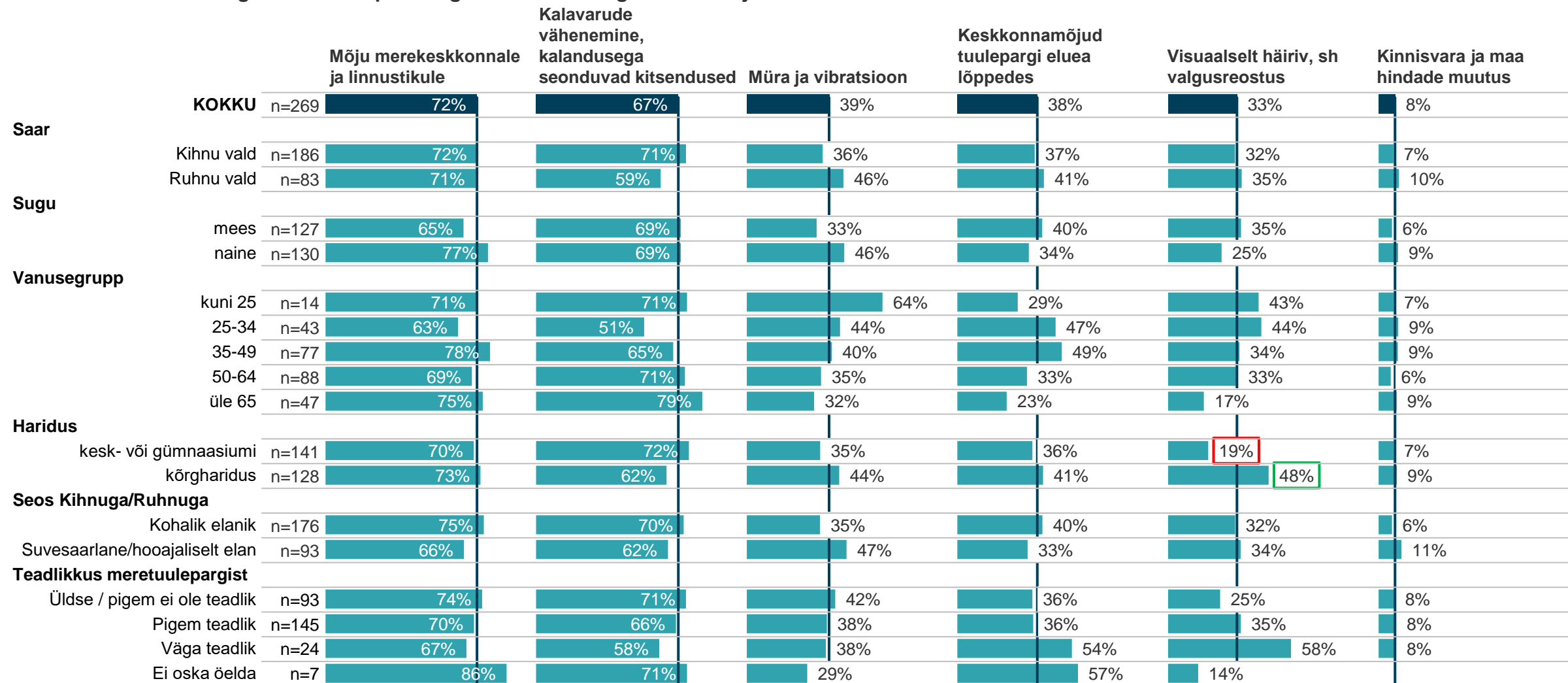
Millised on Teie hinnangul meretuuleparkidega kaasnevad negatiivsed mõjud?

*nt tuulikute labade ja tornide taaskasutamine, vundamentide eemaldamine

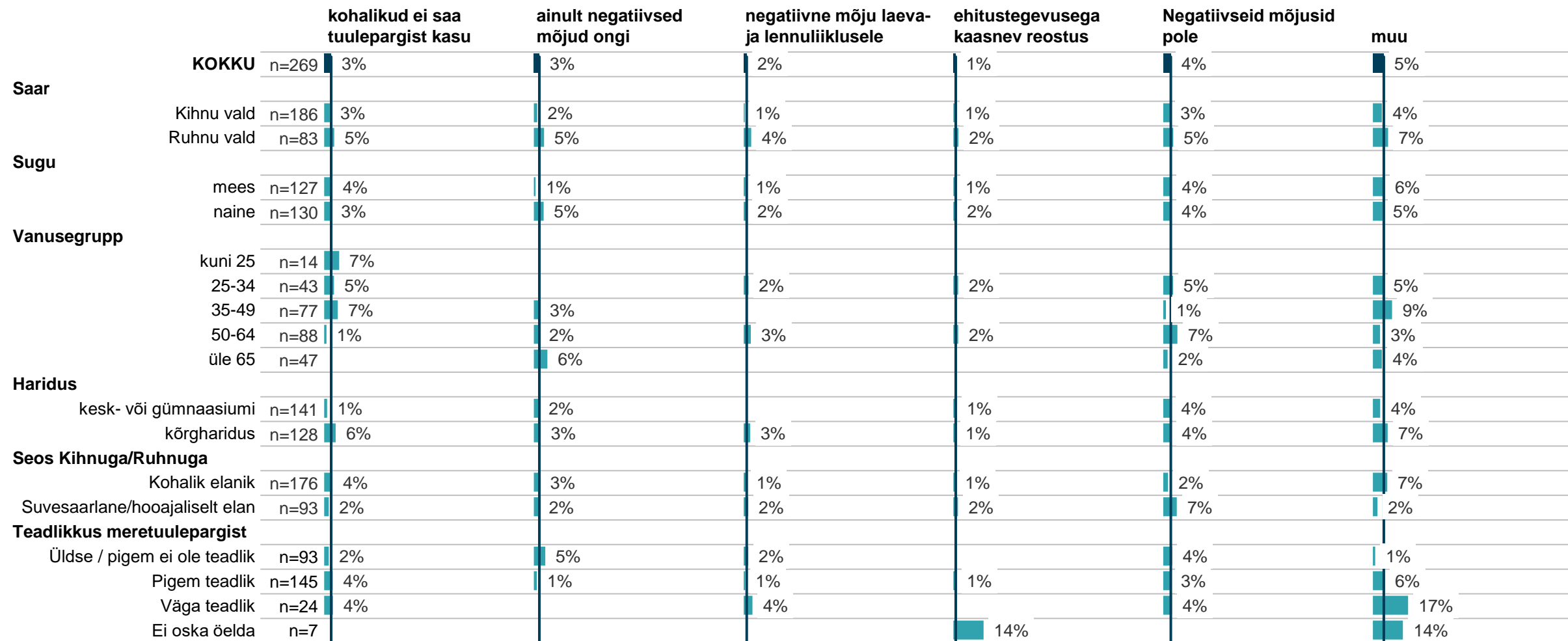
Negatiivsed mõjud: sotsiaaldemograafilised lõiked (1/2)

Millised on Teie hinnangul meretuuleparkidega kaasnevad negatiivsed mõjud?

Negatiivsed mõjud: sotsiaaldemograafilised lõiked (2/2)

Millised on Teie hinnangul meretuuleparkidega kaasnevad negatiivsed mõjud?

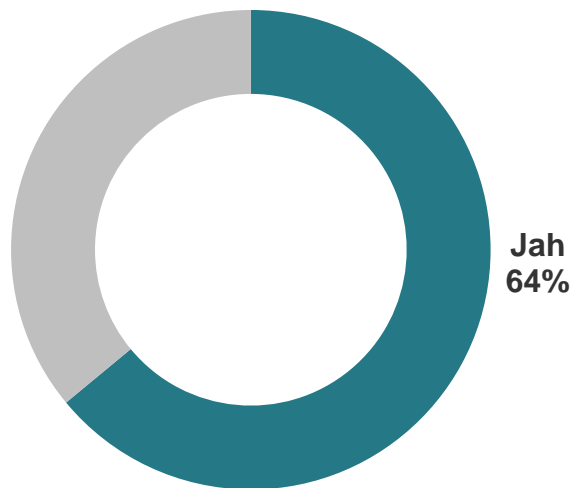
Kokkuvõte olulisematest negatiivsetest mõjudest

- Kõige olulisemaks meretuuleparkidega kaasnevaks negatiivseks mõjuks peetakse **mõju merekeskkonnale ja linnustikule**. Nii arvab 72% Kihnu ja Ruhnu elanikest.
- Oluliseks negatiivseks mõjuks arvatakse olevat ka **kalavarude vähenemine ning kalandusega seonduvad kitsendused**: nii leiab 67% vastanutest.
- Suhteliselt sama oluliseks probleemiks peetakse **müra / vibratsiooni ning keskkonnamõjusid, mis tulevad esile tuulepargi eluea lõppedes**. Neid pelgab ligi 40% elanikest.
- Kolmandik kardab, et häiriv võib olla valgusreostus. Seda pelgavad keskmisest sagedamini kõrgharidusega elanikud (48% vs keskmine 33%).
- **4% vastanutest leiab, et meretuuleparkidega ei kaasne negatiivseid mõjusid**.
- Elanikel oli võimalik lahtises vastuses välja tuua veel negatiivseid mõjusid. Seal mainiti nt seda, et kindlasti on negatiivseid mõjusid, aga konkreetselt midagi ei nimetatud. Veel toodi välja tervisehäireid, infraheli, poliitikute rikastumist, traditsioonilise elulaadi muutust, ebaefektiivset investeringut riigile ja seda, et täpsed mõjud ei ole veel teada. Üks vastaja märkis, et teda teeb murelikuks kavandatavate meretuuleparkide rohkus.

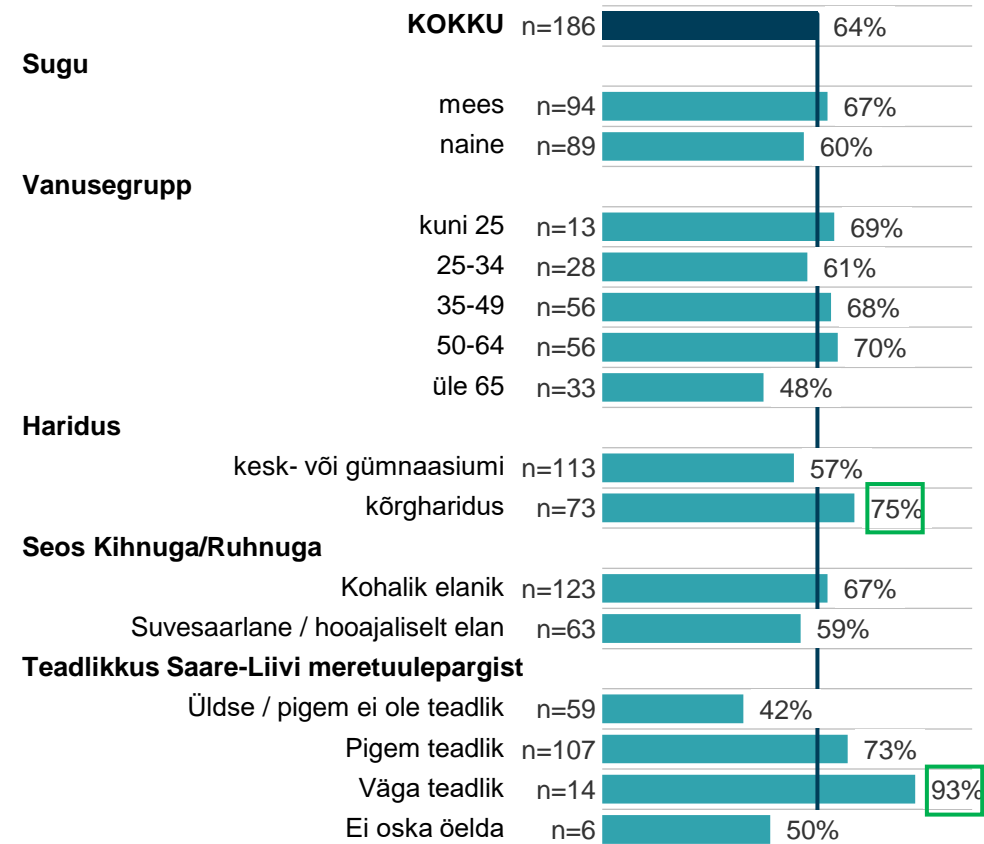
2/3 kihnlastest on teadlikud, et meretuulepargiga kaasneb vallale kohaliku kasu tasu

Kas Te olete teadlik, et Kihnu vallale on meretuulepargi rajamise korral seadusega ette nähtud kohaliku kasu tasu?

Kihnu vald, n=186

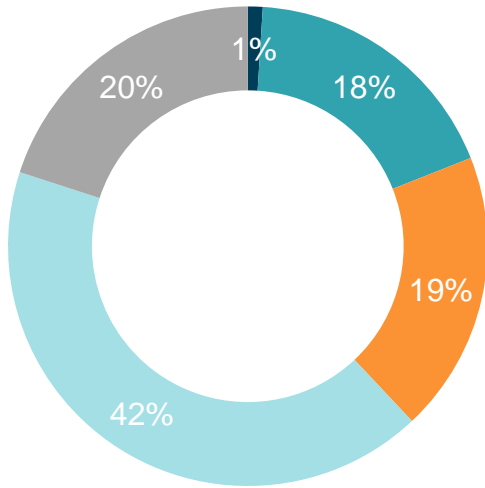
- 2/3 Kihnu elanikest ja saarel hooajaliselt viibivatest elanikest on teadlikud, et meretuulepargi rajamisega kaasneb vallale seadusega ette nähtud kohaliku kasu tasu.
- Eriti hästi on sellega kursis need, kes peavad ennast meretuuleparkide teemal väga teadlikuks; samuti kõrgharidusega elanikud.

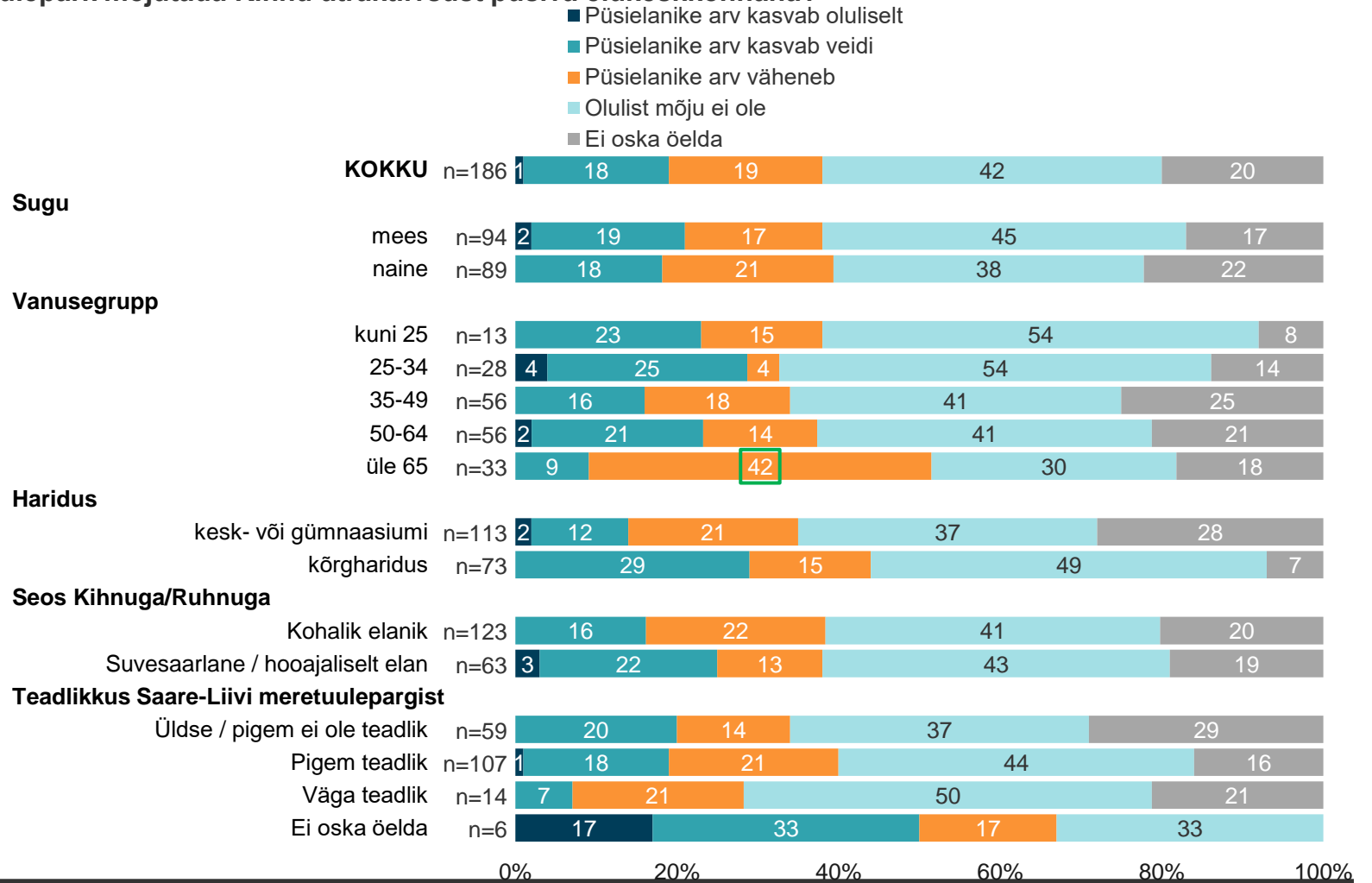
42% usub, et meretuulepark ei mõjuta oluliselt Kihnu atraktiivsust elukeskkonnana

Võttes arvesse kohalikku kasu tasu, kuidas võiks meretuulepark mõjutada Kihnu atraktiivsust püsiva elukeskkonnana?

- Püsielanike arv kasvab oluliselt
- Püsielanike arv kasvab veidi
- Püsielanike arv väheneb
- Olulist mõju ei ole
- Ei oska öelda

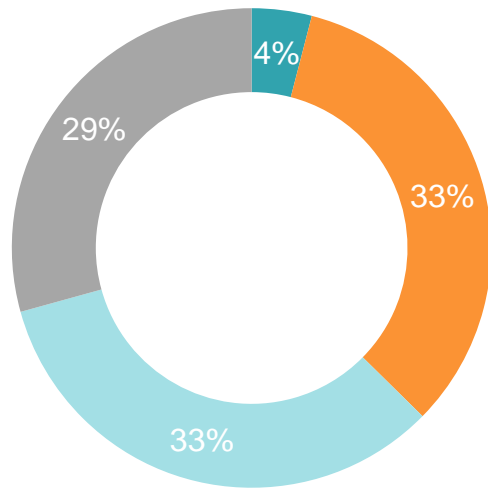
- 42% Kihnu vastajatest usub, et meretuulepark ei mõjuta oluliselt Kihnu atraktiivsust elukeskkonnana ega avalda mõju püsielanike arvule. Iga viies elanik ei oska antud küsimusele vastata.
- Vanusegruppide lõikes on kõige pessimistlikumad üle 65 aastased.

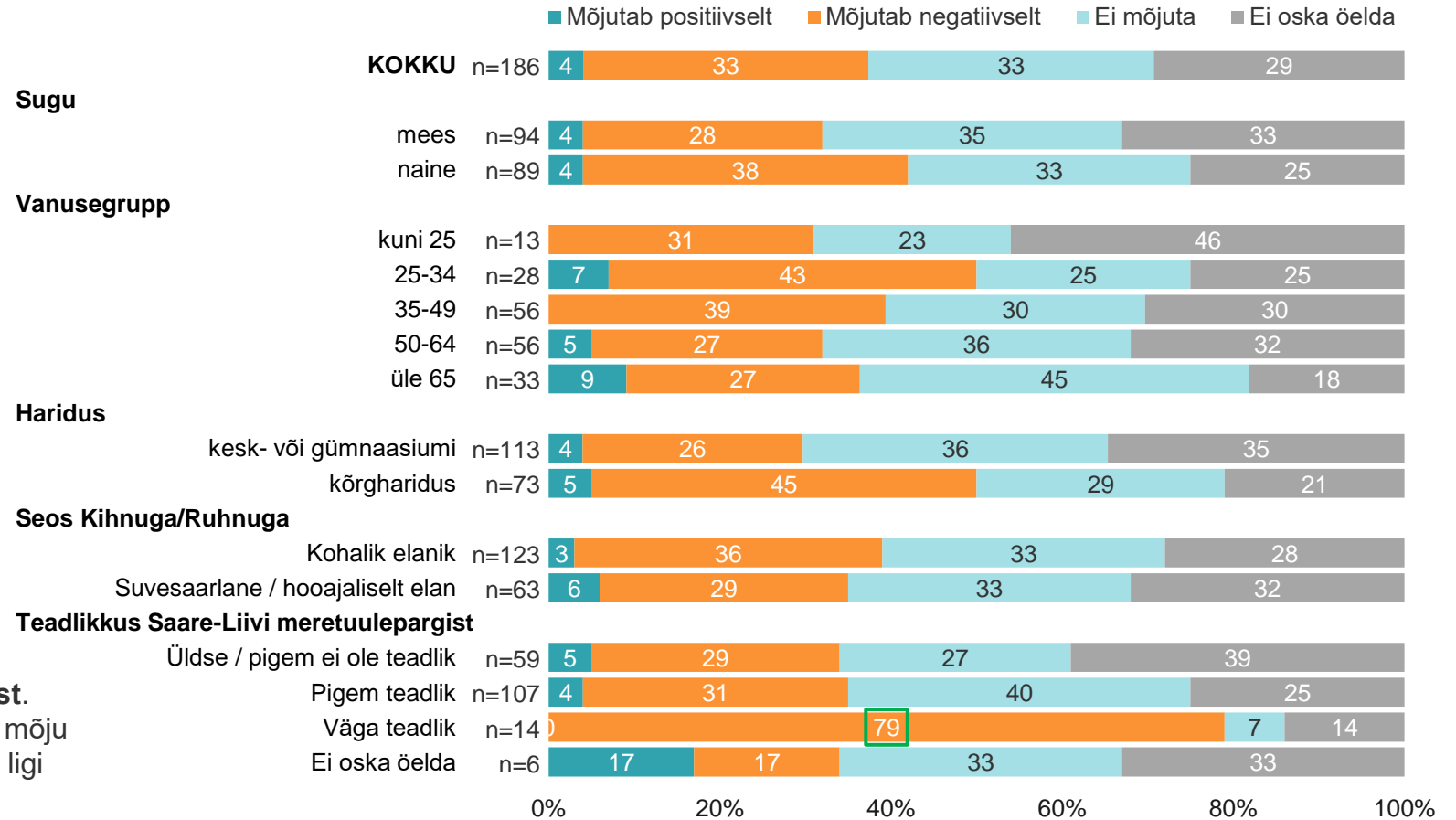
33% leiab, et meretuulepark ei mõjuta Kihnu kultuuriruumi säilimist. Sama paljud usuvad, et mõju on negatiivne ja 29% ei oska küsimusele vastata

Kuidas mõjutab meretuulepark Kihnu kultuuriruumi säilimist?

- Mõjutab positiivselt
- Mõjutab negatiivselt
- Ei mõjuta
- Ei oska öelda

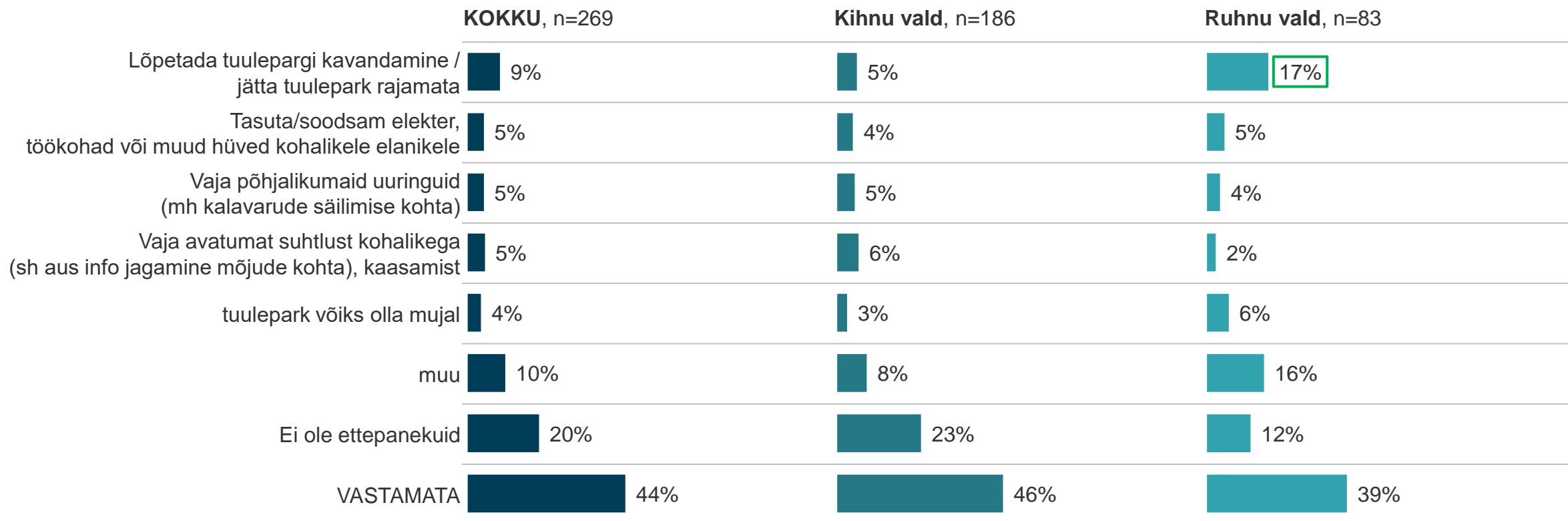

- Kihnu elanikel puudub selge seisukoht, kuidas võiks meretuulepark mõjutada Kihnu kultuuriruumi säilimist. Positiivset mõju pigem ei oodata, kuid negatiivse mõju ja mõju puudumise osas on arvamused sarnased. Lisaks ei oska ligi kolmandik vastajatest antud küsimuses seisukohta võtta.
- Keskmisest pessimistlikumad on end väga teadlikuks pidavad elanikud, kuid kuna neid on väga vähe, on veapiirid suured.

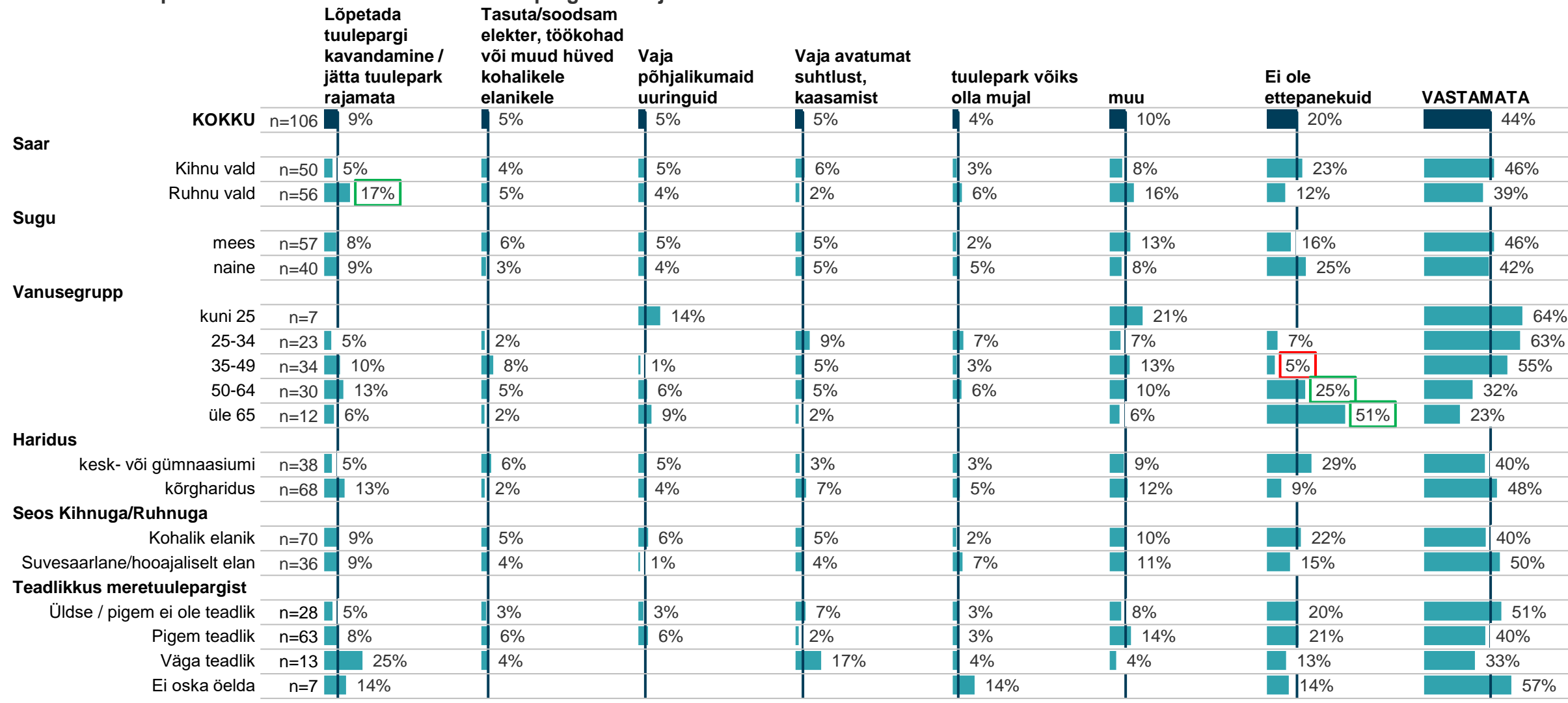
Ettepanekud meretuulepargi arendajatele

Kas Teil on ettepanekuid või kommentaare meretuulepargi arendajale?

Ettepanekud meretuulepargi arendajatele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Kas Teil on ettepanekuid või kommentaare meretuulepargi arendajale?

Kokkuvõte ettepanekutest meretuulepargi arendajatele (1/2)

Elanikel oli võimalik esitada ettepanekuid meretuuleparkide arendajatele. 44% jättis selle võimaluse kasutamata ja 20% ütles, et ettepanekuid või kommentaare pole. **9% soovitas, et meretuulepargi arendamise võiks pooleli jätta.** Rohkem oli sellist suhtumist Ruhnu elanike hulgas. Ilmnes ka nn NIMBY (*not in my back yard*) efekt ehk tuulepark soovitati teha kuhugi mujale.

- „Jah, on ettepanek jätta Liivi laht meretuuleparkidest vabaks.“
- „Palun ärge ehitage seda Liivi lahte. Tehke mujale. Küllap ikka saab tänapäeva tehniliste võimaluste juures selle rajada ka mujale, näiteks Viimsi kanti.“

Veel mainiti, et kui meretuulepark rajatakse, võiks sellega kaasneda **hüved kohalikele elanikele, nt uued töökohad ja tasuta või soodsam elekter.**

- „Ma mõistan, et tuulepargid on meie tulevik. Alati mõjutab millegi uue rajamine kedagi, tema kodu, elu, tervist, loodust. Raha kompensatsiooniks on elementaarne, kuid kompensatsioon ei taga naturaalselt elu, pärimuskultuuri püsima jäämist. Turistide huvi Kihnu elu-olu vastu võib sellega seoses väheneda. Kihnu elanikud võiksid meretuulepargi olemasoluga seoses endale aastaringset tööd leida.“
- „Ainuke ettepanek oleks, et kõik Kihnu püsielanikud saaksid tasuta majapidamistes kasutatava elektri, kuna see vibratsiooni reostus on tervisele väga kahjulik ja see on ainuke käega katsutav kasu sellise asja talumise eest, mis tuleb nagnunii olenemata inimeste tahtest. See, mis raha saab vald arenduseks, ei anna inimestele ja elusloodusele mingit kasu tervikuna. Igatahes see on üks väga vastik asi, mida tuleb taluda.“
- „Tekkivaid töökohti tuleks esmalt pakkuda kohalikele noortele.“
- „Tuulepargi rajamine on kokkuvõtvalt tehtud vältimatuks. Ettevõtteid ei looda riiulile seisma, vaid eesmärgiga toimida tulutoovalt. Ma võin ju öelda, et sooviks, et 10 tuulikut oleks vähem, kuid lõpptulemust see ei muuda. Tuulepargiks planeeritud ala on arendatud justkui kindlasti silmas pidades hääbuvat räimepüüki, muudest kaladest rääkimata. Win-win - räime pole, saame eeldatava 800t ja see võimaldab muuseumi laienduse hääbunud elatusalade demonstreerimiseks.“

Rõhutati ka **vajadust põhjalikumate uuringute järele**, seda mh kalavarude säilimise osas. Samuti toodi välja, et vaja oleks **kohalikega avatult suhelda ja jagada ausalt teavet nii positiivsete kui negatiivsete mõjude kohta.** Mõnedest vastustest paistis välja kartus, et kohalike suhtumist ei võeta niikuinii arvesse.

- „Jagage projekti kohta põhjalikku infot ja suhelge kohalikega.“
- „Koosolekutel on väga palju ebaselgust, ebatäpsust, mitteteadmist ja vastuseta küsimusi. Muret teeb liigne kiirustamine, kord lõhutud asi on parandatud asi ja kahjustada saanud keskkond võib osutada elamiskõlbmatuks. Tegemist ei ole väga läbipaistva tegevusega, kuigi koosolekuid korraldatakse tihedalt ja infovahetus justkui oleks. Kui saarel elades ei lubata elanikele looduskaitse eesmärgil tavapäraselt elukorraldust, siis andke andeks aga sellises mahus rajatavate tuuleparkide pea olematu keskkonnakahju visualiseerimine ei ole veenev. Igast küljest tundub see lihtsalt ülesõitmisena.“

Kokkuvõte ettepanekutest meretuulepargi arendajatele (2/2)

- „Paluks olla võimalikult ausad, mitte rääkida asjadest, mis tegelikult nii ei lähe (visuaalne vaade ei ole läbi virtuaalsete prillide kunagi see, mis tegelikkus. Kus on mõjud inimesele ning miks ei ole tehtud näiteks müra/helinäiteid tuulikutega kaasnevast?).“
- „Pean tähtsaimaks kõigist huvitistest jms häiringutasudest, lugupidavat ja läbipaistvat suhtlust arendajaga, kus infot ei varjata ega moonutata.“

Oli ka neid, kes arvasid, et **meretuulepargi arendamisega tuleb kindlasti edasi minna.**

- „Arendaja mingu tuulepargiga edasi, arvan, et sellest on kõigile kasu.“
- „Edu arendajatele!“
- „Meretuulepargi koosseisus võiks olla katseala, kus proovida kõige uuemate tehnoloogiatega, näiteks laineenergia püüdmise või horisontaalsete tiivikutega tuulikud vmt. Kui mõni neist on efektiivne, meie oludes, siis saaks kiiresti käiku lasta. Pikas perspektiivis ehk ei ole siis vaja nii palju kõrgeid torne ehitada.“

Üle-eestilise uuringu tulemused

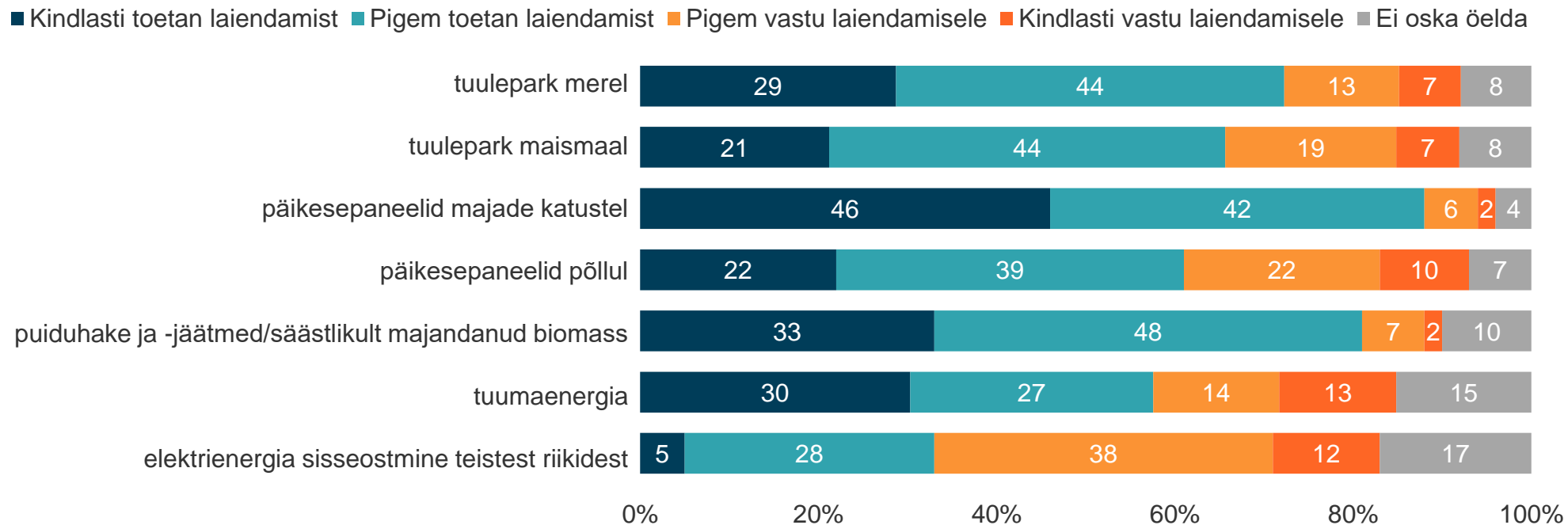
Kokkuvõte üle-eestilise uuringu tulemustest

- Elanikkonna uuring viidi läbi kvantitatiivsel meetodil **veebiküsitlusena**. Kokku vastas küsitlusele **1130 inimest**. Küsitlus toimus ajavahemikus **10.–17.10.2023**.
- Kui Kihnu ja Ruhnu elanikest suhtub meretuuleparkide rajamisse (pigem) positiivselt 38%, siis üle-eestiliselt on toetajaid oluliselt rohkem: **73% ehk ligi ¾ Eesti elanikest pigem või kindlasti toetaks meretuuleparkide laiendamist Eestis**. Ometi ilmneb ka elanikkonna uuringu puhul, et **toetus on keskmisest madalam Lääne-Eestis**, kus laiendamist toetab 59%. Seejuures tuleb arvesse võtta, et omnibuss-uuringule vastasid kogu Lääne-Eesti, mitte vaid Kihnu ja Ruhnu valla elanikud.
- Erinevate energiaallikate kasutuselevõtu võrdluses toetavad Eesti elanikud kõige enam senisest laialdasemat **päikesepaneelide paigaldamist majade katustele**. Seda lahendust toetab 88% eestimaalastest ning eriti noored (kuni 34 aastased). Seevastu päikesepaneelide paigaldamist põldudele toetab vaid 61% ning toetus on keskmisest oluliselt madalam maa-asulate elanike seas.
- Küllaltki toetavalt suhtutakse ka **puiduhakke ja -jäätmete / säästlikult majandatud biomassi** senisest laialdasemasse kasutamisesse.
- **Tuumaenergia kasutuselevõtu ja elektrienergia teistest riikidest sisseostmise** osas ei oska suhteliselt suur osa elanikest arvamust avaldada (u iga kuues inimene).
- **81% elanikest leiab, et Eestis peaks tuult senisest rohkem elektri tootmiseks ära kasutama**. Ligi pooled elanikest arvavad, et seda võimalust peaks kasutama nii maismaal kui merel. Veerand pooldab eelkõige merel tuule senisest laialdasemat kasutamist.
- Umbes 2/3 elanikest arvab, et meretuulepark ei mõjuta piirkonna atraktiivsust/külastatavust ja turismi. 22% usub, et meretuulepark mõjub atraktiivsusele negatiivselt ning 15% hindab mõju positiivseks. Seega suurem osa elanikest hindab meretuulepargi mõju turismi sihtkoha atraktiivsusele neutraalseks. Keskmisest optimistlikumad on noored (kuni 35 aastased) ja muu rahvuse esindajad. Turistide arvu kahanemist kardavad pigem eestlased ja Lääne-Eesti elanikud.

Üle-eestiliselt toetab 73% meretuuleparkide laiendamist

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis?

Kõik vastajad, n=1130

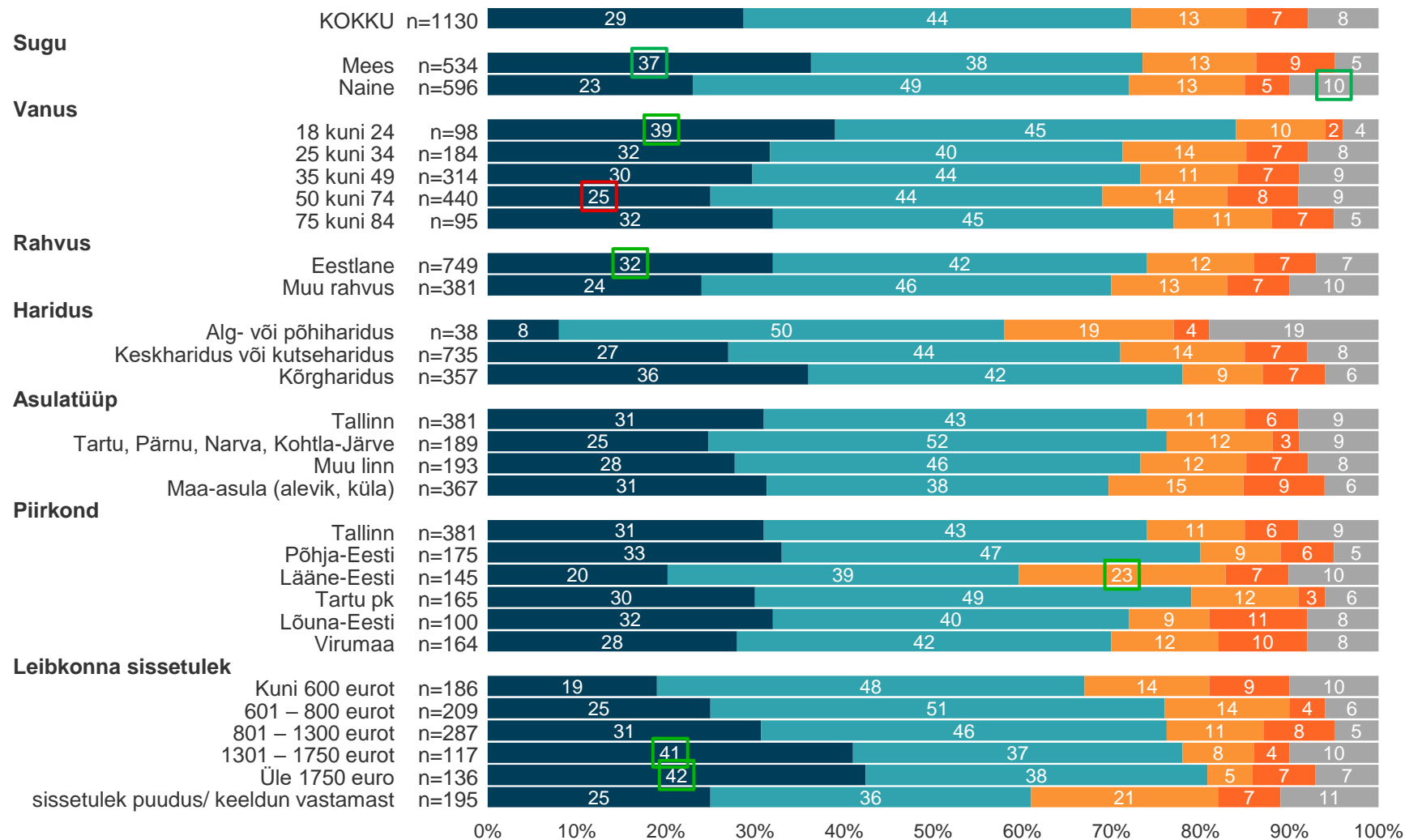

Toetus meretuuleparkide laiendamisele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Tuulepargid merel

Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

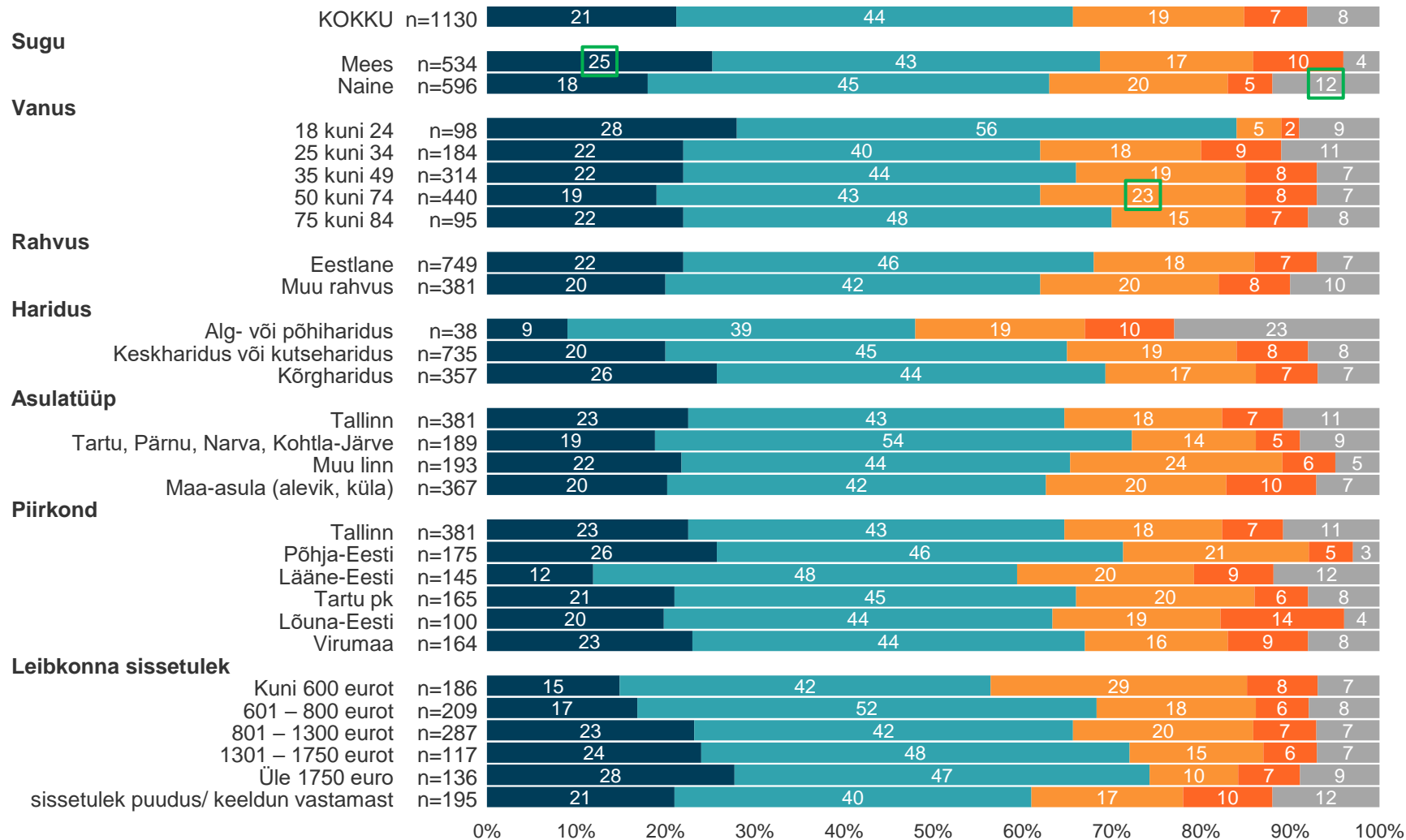

Toetus maismaa tuuleparkide laiendamisele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Tuulepargid maismaal

Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

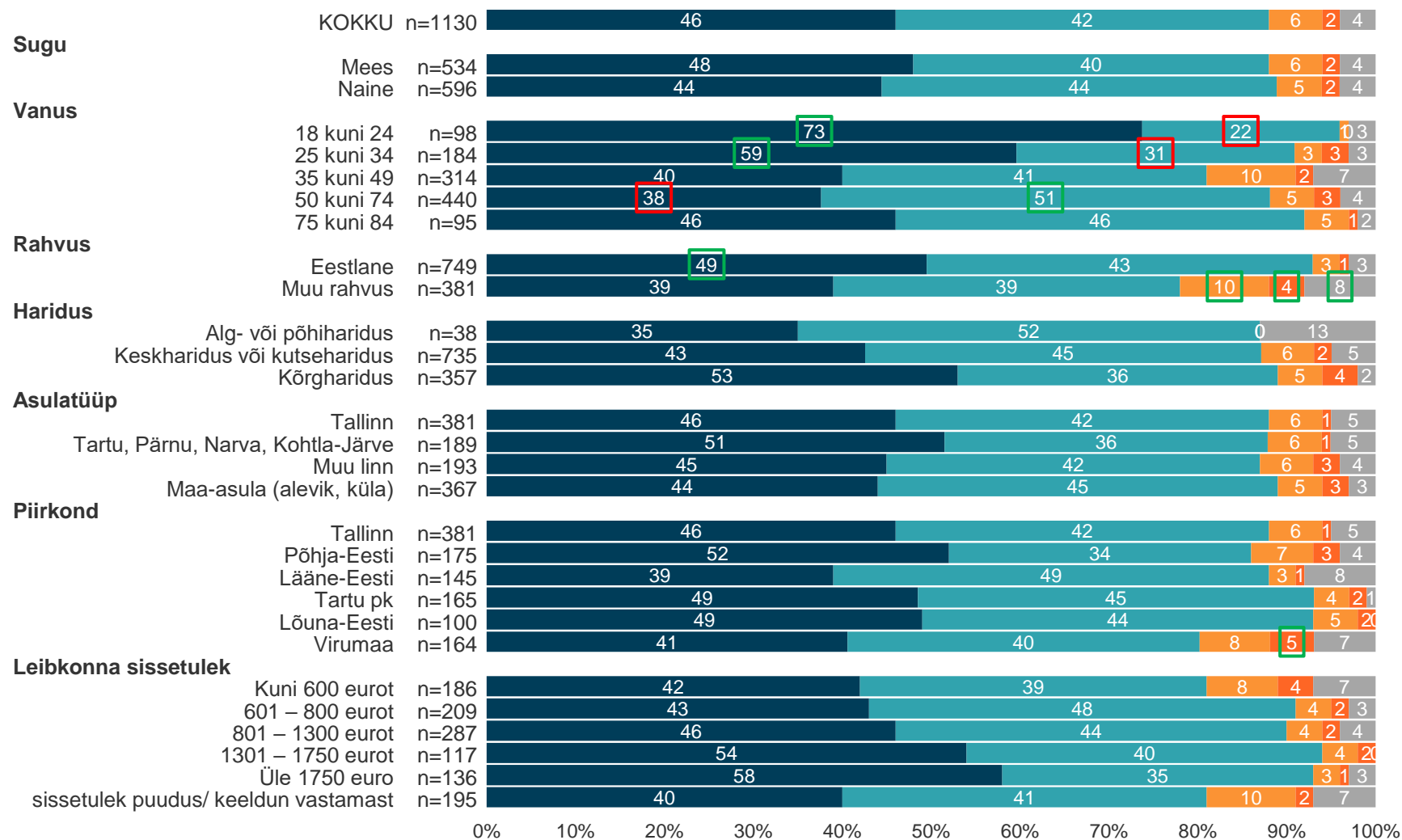

Toetus katustel päikesepaneelide laiendamisele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Päikesepaneelid majade katustel

Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

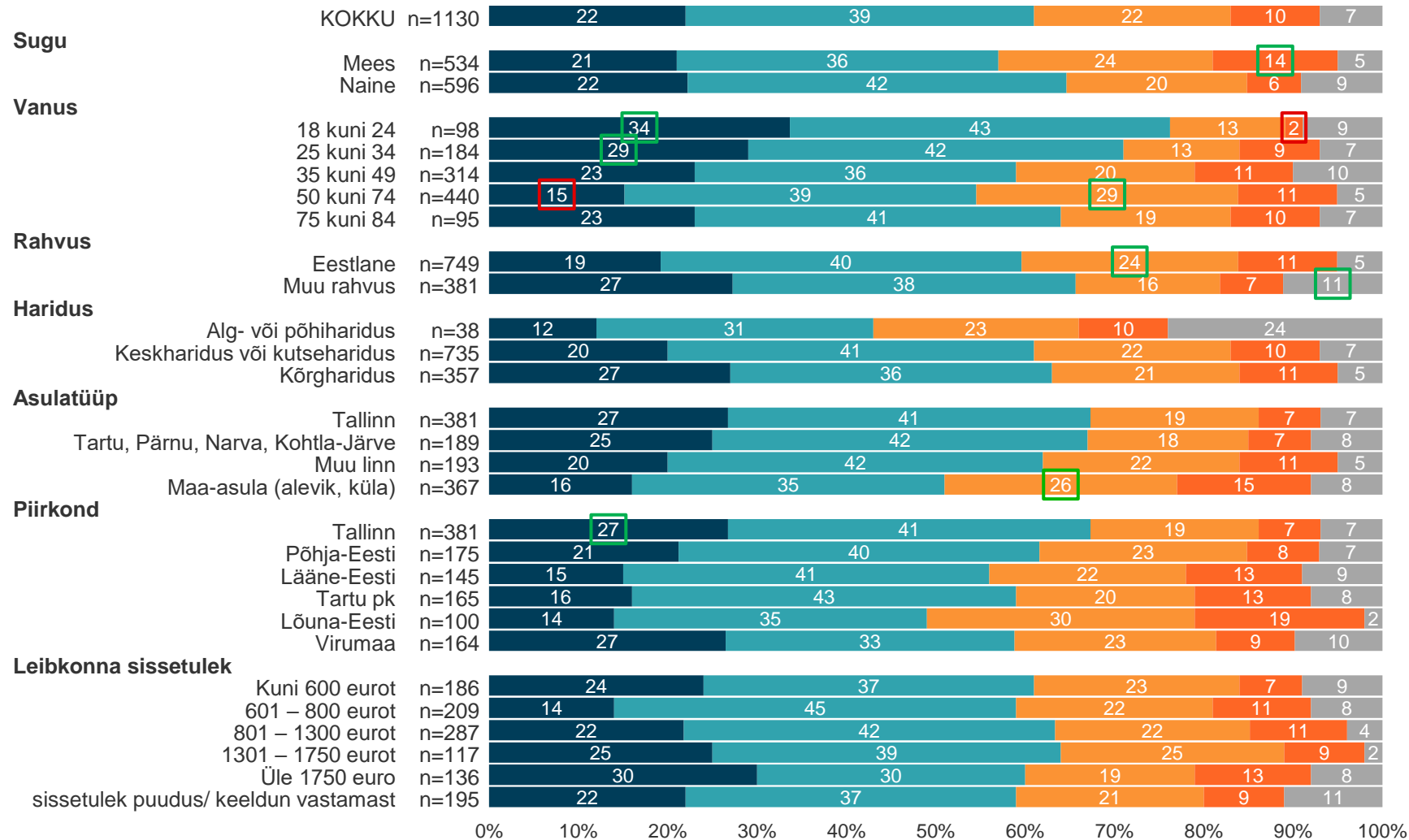

Toetus põllul päikesepaneelide laiendamisele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Päikesepaneelid põllul

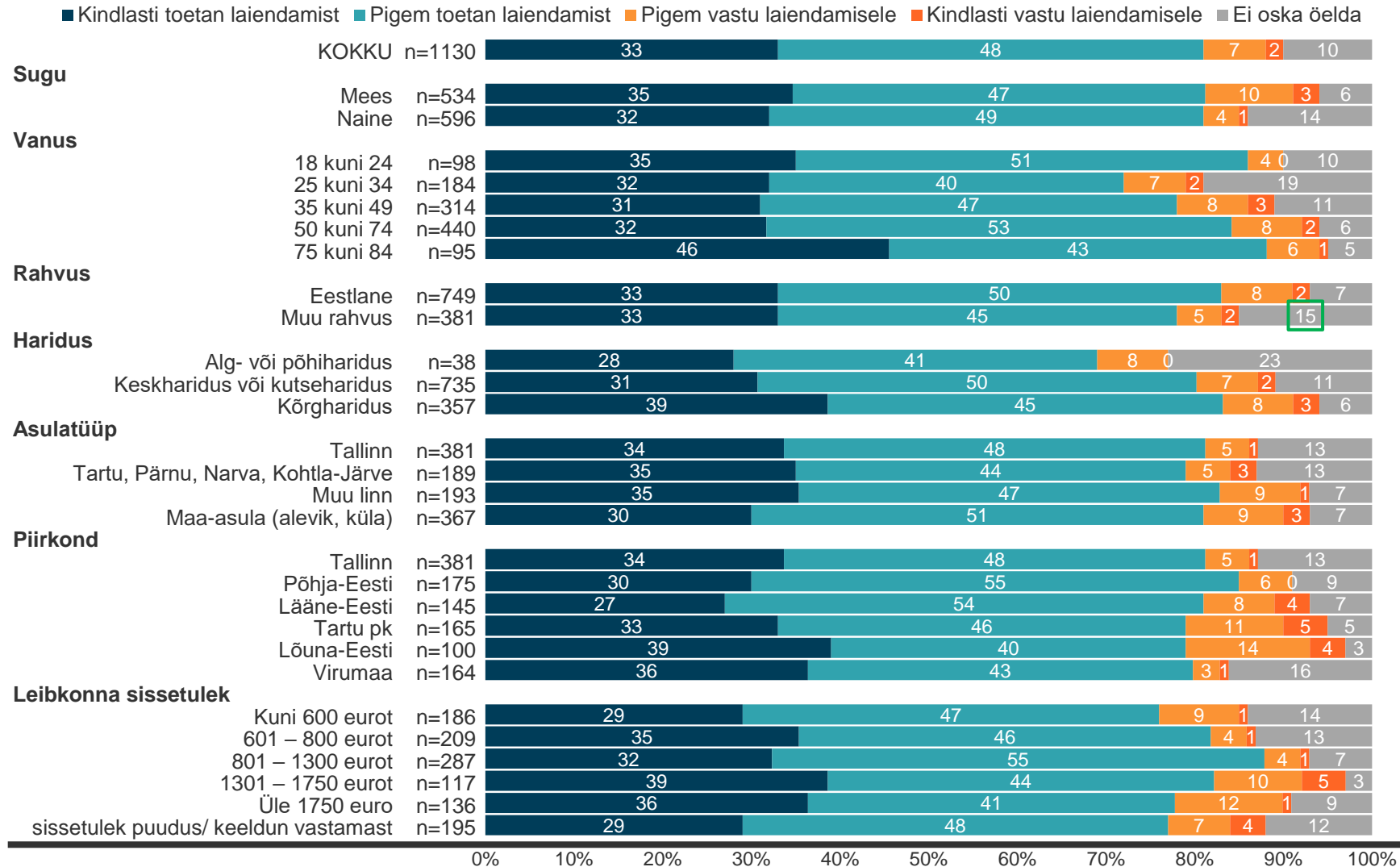
Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

Toetus puiduhakke/biomassi laiemale kasutuselevõtule: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Puiduhake/biomass, Kõik vastajad, n=1130

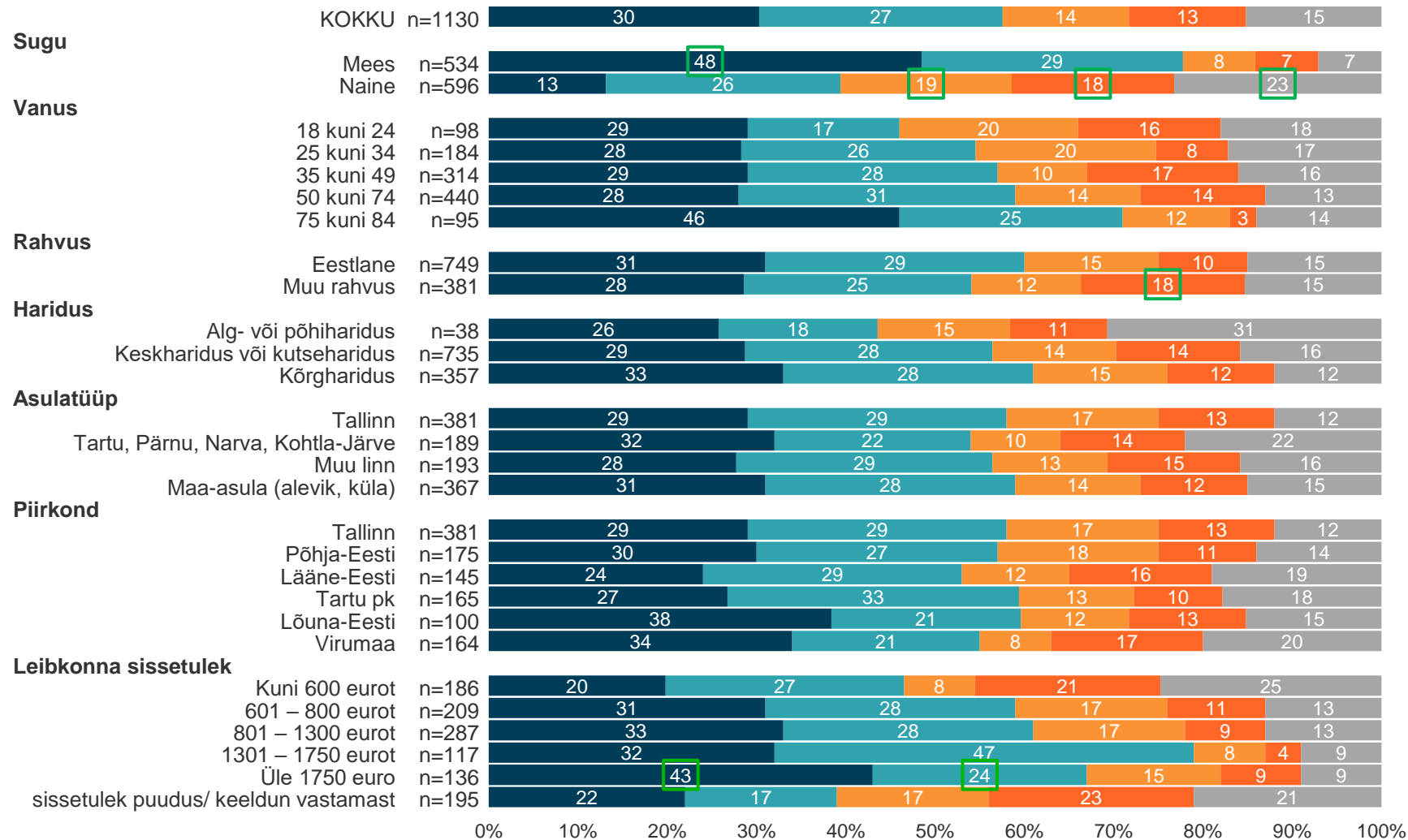

Toetus tuumaenergia kasutuselevõtule: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Tuumaenergia

Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

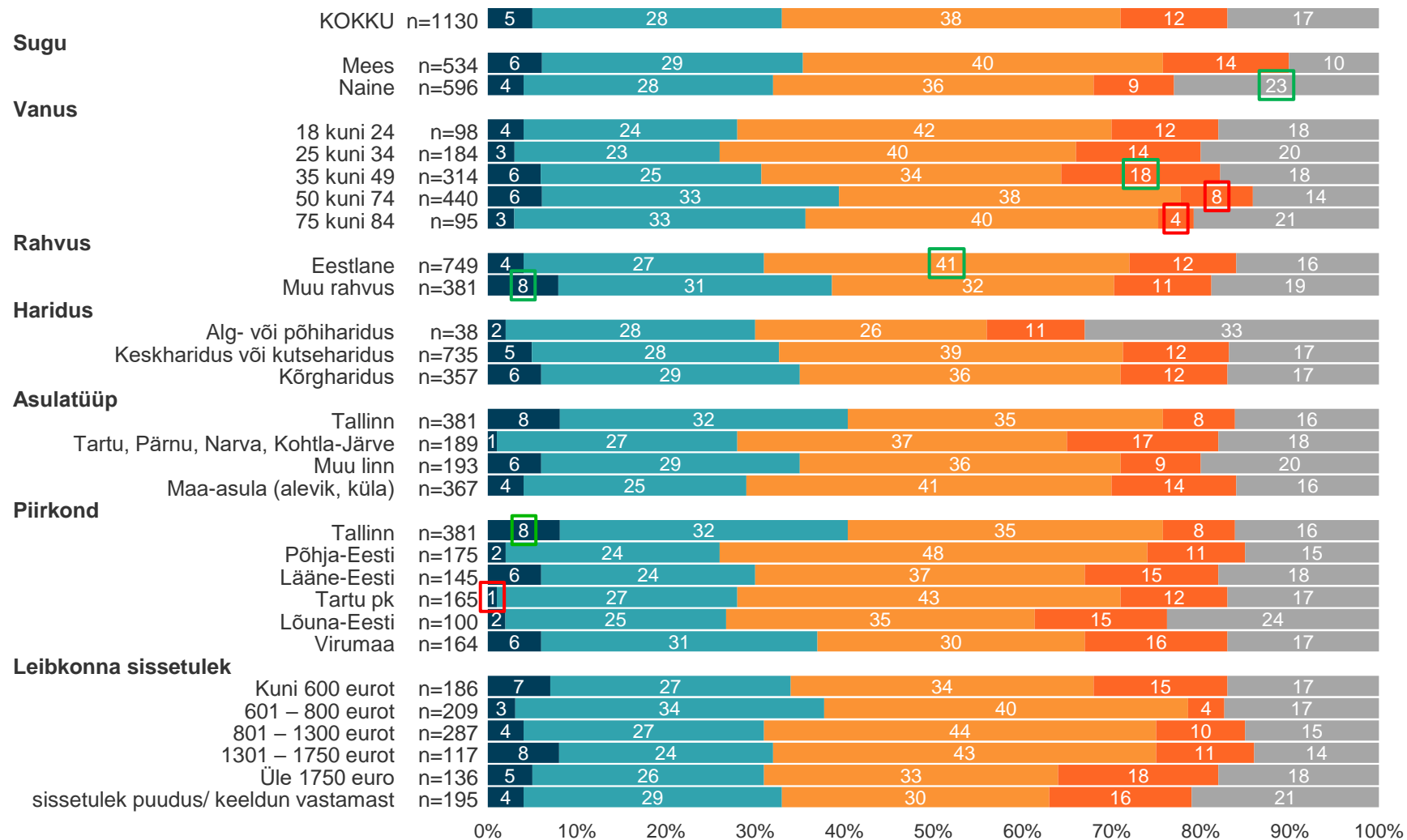

Toetus elektrienergia sisseostmisele: sotsiaaldemograafilised lõiked

Palun hinnake, kuivõrd Te toetate järgmiste energiaallikate kasutamise suurendamist või kasutuselevõttu Eestis? Elektrienergia sisseostmine teistest riikidest

Kõik vastajad, n=1130

■ Kindlasti toetan laiendamist ■ Pigem toetan laiendamist ■ Pigem vastu laiendamisele ■ Kindlasti vastu laiendamisele ■ Ei oska öelda

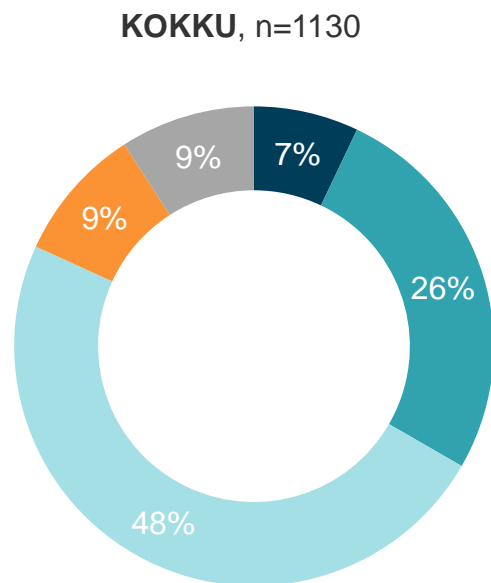

81% elanike hinnangul peaks Eestis tuult rohkem elektri tootmiseks ära kasutama

Kas Eestis peaks tuult rohkem elektri tootmiseks ära kasutama?

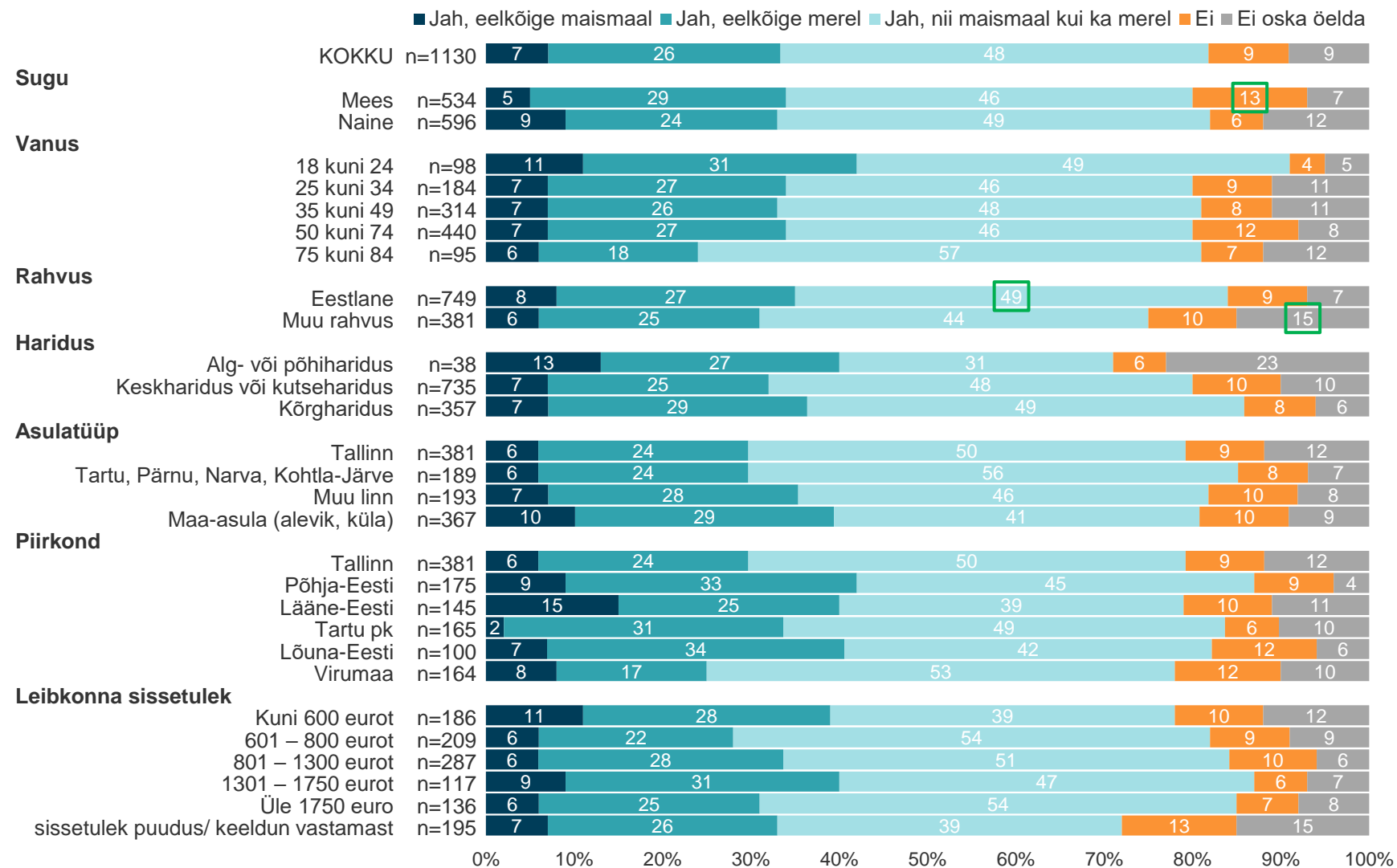
Kõik vastajad, n=1130

- Jah, eelkõige maismaal
- Jah, eelkõige merel
- Jah, nii maismaal kui ka merel
- Ei
- Ei oska öelda

- 81% elanikest leiab, et Eestis peaks tuult senisest rohkem elektri tootmiseks ära kasutama. Ligi pooled elanikest arvavad, et seda võimalust peaks kasutama nii maismaal kui merel. Veerand pooldab eelkõige merel tuule senisest laialdasemat kasutamist ning 7% maismaal.
- 9% ehk umbes iga kümnes elanik leiab, et tuult ei peaks senisest rohkem elektri tootmiseks kasutusele võtma.
- Rahvuse võrdluses ilmneb, et eestlaste hulgas on veidi enam neid, kes toetavad tuule laialdasemat kasutuselevõttu.

Tuule elektri tootmiseks rohkem ära kasutamine: sotsdem lõiked

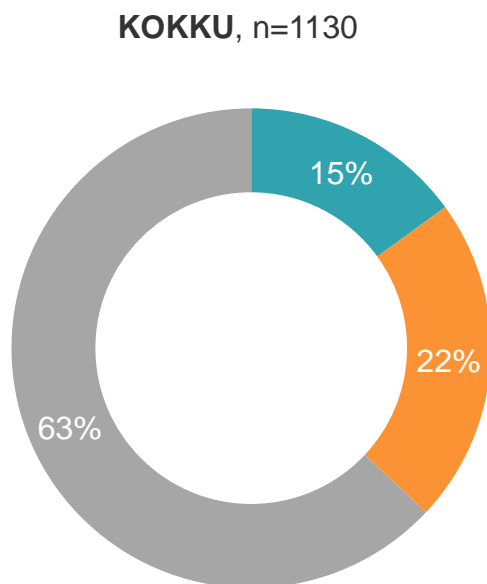

2/3 elanikest arvab, et meretuulepark ei mõjuta piirkonna atraktiivsust

Kas meretuulepark mõjutab Teie hinnangul piirkonna atraktiivsust/külastatavust ja turismi?

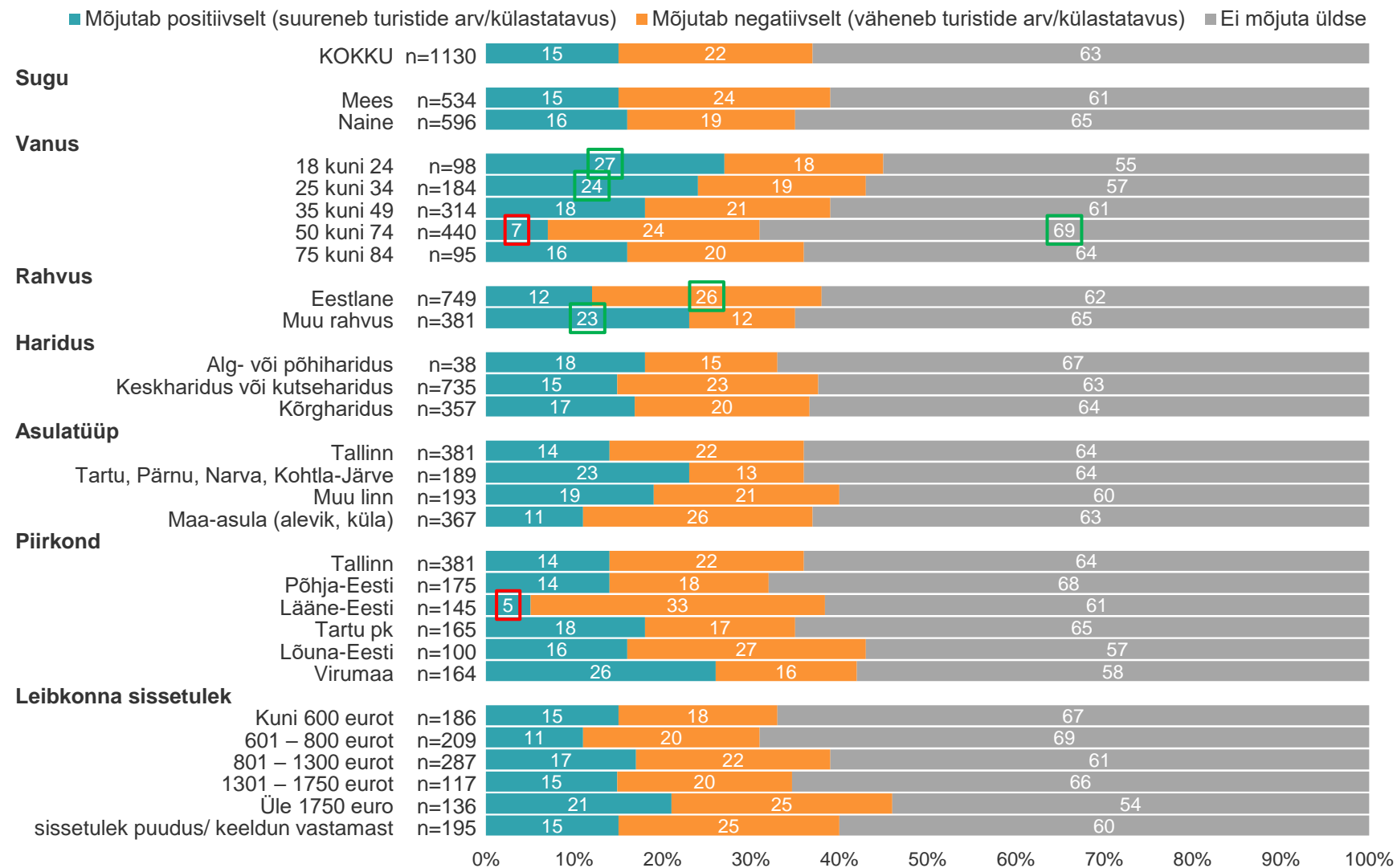
Kõik vastajad, n=1130

- Mõjutab positiivselt (suureneb turistide arv/külastatavus)
- Mõjutab negatiivselt (väheneb turistide arv/külastatavus)
- Ei mõjuta üldse

- Umbes 2/3 elanikest arvab, et meretuulepark ei mõjuta piirkonna atraktiivsust/külastatavust ja turismi.
- 22% usub, et meretuulepark mõjub atraktiivsusele negatiivselt ning 15% hindab mõju positiivseks.
- Nooremad (kuni 35 aastased) usuvad keskmisest sagedamini, et meretuulepark pigem suurendab piirkonna atraktiivsust.
- Rahvuste lõikes hindavad eestlased meretuulepargi mõju turismisihtkohale pigem negatiivseks, muu rahvuse esindajad positiivseks.
- Piirkondade võrdluses on keskmisest pessimistlikumad Lääne-Eesti elanikud, kellest vaid 5% usub, et meretuulepark võiks turistide arvu suurendada (keskmiselt arvab nii 15%).

Mõju külastamisele

Lisad

Tulemuste usalduspiirid

Tabeli kasutamise näide: 63% Kihnu ja Ruhnu vastajatest (küsitluid kokku 269) peab end Saare-Liivi meretuulepargi teemal pigem või väga teadlikuks. Selle tulemuse maksimaalne statistiline viga 95% tõenäosusnivoo korral on +/-5,91%.

Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
25	20,60%	20,50%	20,18%	19,65%	18,88%	17,84%	16,48%	14,71%	12,36%	8,98%	7,03%	5,77%
40	15,97%	15,89%	15,65%	15,23%	14,64%	13,83%	12,78%	11,40%	9,58%	6,96%	5,45%	4,47%
60	12,91%	12,84%	12,65%	12,31%	11,83%	11,18%	10,33%	9,22%	7,75%	5,63%	4,40%	3,61%
100	10,00%	9,95%	9,80%	9,54%	9,16%	8,66%	8,00%	7,14%	6,00%	4,36%	3,41%	2,80%
120	9,04%	8,99%	8,85%	8,62%	8,28%	7,83%	7,23%	6,45%	5,42%	3,94%	3,08%	2,53%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
250	6,20%	6,17%	6,07%	5,91%	5,68%	5,37%	4,96%	4,43%	3,72%	2,70%	2,11%	1,74%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
400	4,90%	4,87%	4,80%	4,67%	4,49%	4,24%	3,92%	3,50%	2,94%	2,14%	1,67%	1,37%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
600	4,00%	3,98%	3,92%	3,82%	3,67%	3,46%	3,20%	2,86%	2,40%	1,74%	1,36%	1,12%
700	3,70%	3,68%	3,63%	3,53%	3,39%	3,21%	2,96%	2,64%	2,22%	1,61%	1,26%	1,04%
800	3,46%	3,45%	3,39%	3,30%	3,17%	3,00%	2,77%	2,47%	2,08%	1,51%	1,18%	0,97%
900	3,27%	3,25%	3,20%	3,11%	2,99%	2,83%	2,61%	2,33%	1,96%	1,42%	1,11%	0,91%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%
1 500	2,53%	2,52%	2,48%	2,41%	2,32%	2,19%	2,02%	1,81%	1,52%	1,10%	0,86%	0,71%
2 000	2,19%	2,18%	2,15%	2,09%	2,01%	1,90%	1,75%	1,56%	1,31%	0,95%	0,75%	0,61%
2 500	1,96%	1,95%	1,92%	1,87%	1,79%	1,70%	1,57%	1,40%	1,17%	0,85%	0,67%	0,55%
3 000	1,79%	1,78%	1,75%	1,70%	1,64%	1,55%	1,43%	1,28%	1,07%	0,78%	0,61%	0,50%

Projekti meeskond

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolsed kontaktisikud:	Kristiina Nauts (OÜ Utilitas Wind), Riin Kutsar (Roheplaan OÜ)
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Anu Varblane
Valimimudeli koostaja:	Alise Udam
Programmeerimine ja andmetöötlus:	Alje Roopärg
Küsitlustöö koordineerijad:	Kaja Ruuben, Kai Ojatalu
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktinfo

Anu Varblane
Uuringu projektijuht
Anu.varblane@kantare.com

Kantar Emor

Telefon: 626 8500
E-mail: emor@emor.ee
Aadress: Maakri 21, Tallinn